

Jaarverslag 2019

Inhoud

WOORD VOORAF	4
BESTUURSVERSLAG	6
1. De Organisatie	6
1.1. Algemeen	6
1.2 Bestuur en Directie	9
2. Verslag over 2019	10
2.1 Innovatie in de journalistiek	10
2.2 Versterking regionale en lokale journalistiek	10
2.3 Sponsorregeling	10
2.4 Onderzoek	10
2.5 Onderzoeksjournalistiek	12
2.6 Kennisdeling	12
2.7 Studiereis	15
2.8 Subsidieaanvragen	16
2.9 Projectresultaten	16
3. Subsidieverlening	17
3.1 Onderzoek op aanvraag	18
3.2 Journalistieke Innovatie	18
3.3 Vernieuwende journalistiek (Denktank)	19
3.4 Onderzoeksjournalistiek	20
3.5 Talentontwikkeling	20
3.6 Weerbaarheid	21
3.7 Bezwaar en beroep	21
4. Projectresultaten	23
4.1 Onderzoek op aanvraag	23
4.2 Innovatie	23
4.3 Vernieuwende journalistiek	23
4.4 Sponsoring	23
4.5 Onderzoek in opdracht	23
4.6 Regionale journalistieke samenwerking	24
5. Risicobeheersing	25
6. Financiële informatie	27
7. Vooruitblik 2020	29
JAARREKENING 2019	34
Balans per 31 december 2019	35
Staat van baten en lasten over 2019	36

Kasstroomoverzicht over 2019.....	37
Toelichting behorende tot de jaarrekening 2019.....	38
Algemeen	38
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling	39
OVERIGE GEGEVENS	67
Controleverklaring.....	68
BIJLAGEN	69

WOORD VOORAF

– geschreven door Rene van Zanten | Algemeen Directeur

Het jaar 2019 stond voor het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek (hierna het Fonds) - naast de reguliere activiteiten - vooral in het teken van de uitvoering van de pilots voor onderzoeksjournalistiek 2018 en talentontwikkeling en de voorbereiding van een pilot voor professionalisering van lokale omroepen.

Beide eerstgenoemde pilots zijn het gevolg van de toekenning door het ministerie van OCW van EUR 5 miljoen voor onderzoeksjournalistiek. Daarvan wordt EUR 3,3 miljoen door het Fonds verdeeld, het Fonds Bijzondere Journalistiek Projecten verdeelt EUR 1,6 miljoen en EUR 0,1 miljoen is bestemd voor uitvoeringskosten door het ministerie. Het Fonds verdeelt voornoemde EUR 3,3 miljoen over onderzoeksjournalistiek (EUR 2,9 miljoen), Talentontwikkeling (EUR 300.000) en ten behoeve van weerbaarheid van journalisten (EUR 100.000).

De fondsen voor de pilot professionalisering lokale omroepen zijn het gevolg van een Kamermotie en komen niet ten laste van de mediabegroting van het ministerie. De cijfermatige verantwoording hierover is opgenomen in de jaarcijfers, in dit verslag wordt voor deze activiteit verwezen naar de bijlage.

Voor het Fonds heeft het betekend, dat – naast de reguliere activiteiten - veel tijd en energie is besteed aan het begeleiden en monitoren van een regeling die is bedoeld om de structuur van onderzoeksjournalistiek te versterken en een impuls te geven aan journalistiek in het algemeen en journalistiek in de regio in het bijzonder. In 2019 zijn de besluiten genomen over het tweede pilotjaar. Uiteindelijk konden negentien van de oorspronkelijke vierentwintig projecten, alsmede negen nieuwe, aan het tweede pilotjaar beginnen.

Een punt van aandacht in 2019 was de discussie over de oprichting van lokale of provinciale mediafondsen. Uit zorg over de verschraving van de journalistiek in de regio, overwogen beleidsmakers op allerlei niveaus om geld beschikbaar te stellen om in de eigen gemeente of provincie journalistiek te stimuleren. Het standpunt van het Fonds - desgevraagd - is dat er goed over de oprichting van deze fondsen moet worden nagedacht. Van enige samenhang is nauwelijks sprake en van samenhangend beleid al helemaal niet. Het Fonds meent dat bij oprichting van dergelijke fondsen aandacht moet worden besteed aan de continuïteit, de onafhankelijkheid van de subsidieontvangers alsmede aan de indruk, dat dergelijke fondsen vooral ontstaan op plaatsen waar beleidsmakers journalistiek belangrijk vinden voor het eigen handelen en functioneren. Daar waar beleidsmakers die warme gevoelens jegens media - om wat voor reden dan ook - minder hebben, is het onwaarschijnlijk dat daar een lokaal fonds ontstaat. Bovendien is het wat omslachtig dat elk fonds een eigen bestuur, toetsingscommissie etc. heeft.

Het Fonds kijkt terug op een succesvol 2019. Naast de nieuwe regelingen is een begin gemaakt met het ontwikkelen van een methodiek die het mogelijk moet gaan maken om te meten wat het effect is van het subsidiëren van projecten, met name op gebied van professionalisering en onderzoek. We hopen daarvan in 2020 de eerste resultaten te zien.

De nieuwe opzet van de Accelerator, waarbij het programma niet zozeer draait om het krijgen van subsidie, maar om het ontwikkelen van een goede oplossing voor een goed probleem in een omgeving die is gericht op het uitvoeren van experimenten en het uitwisselen van kennis, levert een hoge kwaliteit projecten op.

De eerste lichting projecten uit deze nieuwe opzet voor de Accelerator presenteerde zich tijdens ons congres 'Media van Morgen' in Amsterdam, dat alweer voor de derde keer werd georganiseerd. Dit keer stond de vraag centraal of bedrijven technologie zoeken bij hun strategisch beleid, of dat juist de beschikbaarheid van technologie hun strategie bepaalt. Een mooie, relativerende boodschap was er van één van de keynote speakers, onze Denker des Vaderlands, Daan Roovers. Er was interessante randprogrammering, er waren mooie debatten, en opnieuw werd tijdens het congres bewezen dat we langs deze weg start-ups in contact kunnen brengen met mediapartijen en potentiële financiers. Evenals in 2018 wist in 2019 een ongewoon groot aantal deelnemers aan de Accelerator al 'tijdens de race' mediapartners of launching customers te vinden. Daarmee is een belangrijk probleem dat we in voorgaande jaren constateerden - hoe start-ups te binden aan bestaande bedrijven - opgelost.

Het Fonds presenteerde in 2019 de resultaten van onderzoek naar de nieuws-ecosystemen van de vier grote steden. Eerder al werden deelonderzoeken gepresenteerd naar de nieuws ecosystemen in Utrecht, Amsterdam, Den Haag en Rotterdam. De presentatie begin 2019 laat al het voorgaande onderzoek naar aanbod en gebruik, in 'en buiten de grote steden, in alle samenhang zien. Het rapport 'Pas op, breekbaar' werd tijdens een drukbezochte bijeenkomst in Nieuwspoort uitgereikt aan dhr. Van Zanen, burgemeester van Utrecht en voorzitter van de VNG.

Onveranderd bleef (als onderdeel van de onderzoeksagenda) de verzameling aan data die we presenteren als de 'Stand van de Nieuwsmedia'. In samenwerking met de oud-lector van de Hogeschool Utrecht, Piet Bakker, verzamelen en analyseren we cijfers over media; kijkcijfers, oplages, kosten etc. We publiceren die cijfers op de site van het Fonds, niet alleen om een aantal kerncijfers rond journalistiek opvallend en in samenhang te laten zien. Om daarvoor extra aandacht te genereren, kiest het Fonds al een aantal jaren voor de vorm van een nieuwsquiz, 'de Slimste Journalist van Nederland'. Ook deze werd in 2019 (opnieuw in een vol Pakhuis de Zwijger) met veel succes gehouden.

BESTUURSVERSLAG

1. De Organisatie

1.1. Algemeen

Het Fonds werd als Bedrijfsfonds voor de Pers ingesteld op grond van de Mediawet welke is ingegaan op 1 januari 1988. Het Fonds heeft daarbij rechtspersoonlijkheid gekregen. De Mediawet is sindsdien enige malen aan wijziging onderhevig geweest. Per 1 juli 2007 is op grond van een wijziging in de Mediawet de naam van het Fonds gewijzigd in Stimuleringsfonds voor de Pers om daarmee tot uitdrukking te brengen dat het ook een stimulerende rol moet kunnen vervullen bij de modernisering en vernieuwing van het perslandschap. Sinds 1 januari 2009 is de Mediawet 2008 van kracht. De bepalingen in de Mediawet 2008 zijn nader uitgewerkt in de Mediaregeling 2008. Per 1 juli 2014 is de naam van het Fonds op grond van de wijziging van de Mediawet gewijzigd in Stimuleringsfonds voor de Journalistiek om daarmee tot uitdrukking te brengen dat het Fonds bewezen heeft zich aan te passen aan de veranderde journalistieke realiteit waarbij het Fonds de journalistiek ondersteunt bij de zoektocht naar nieuwe rendabele uitgeefmodellen en journalistieke modellen.

Doelstelling van het Fonds is het handhaven en bevorderen van de pluriformiteit van de pers voor zover die van belang is voor de informatie en opinievorming. Taken van het Fonds zijn onder andere het verstrekken van subsidie ten behoeve van persorganen en het verrichten dan wel doen verrichten van onderzoek met betrekking tot het functioneren van de pers. De verantwoordelijkheid voor het cultuur- en mediabeleid berust bij de minister of de staatssecretaris van OCW.

De subsidieverstrekking kan volgens de Mediawet 2008 als volgt plaatsvinden:
ten behoeve van persorganen:

- in de vorm van kredieten en kredietfaciliteiten aan een persorgaan voor de uitvoering van een project dat gericht is op een rendabele exploitatie binnen een redelijke periode;
- in de vorm van een uitkering aan een persorgaan ten behoeve van een eenmalige reorganisatie indien het project niet op doeltreffende wijze kan worden uitgevoerd met kredieten of kredietfaciliteiten;
- in de vorm van kredieten of kredietfaciliteiten ten behoeve van het starten van de exploitatie van een persorgaan dat ten minste zes keer per week verschijnt;
- in de vorm van een uitkering ten behoeve van twee of meer persorganen gezamenlijk aan de uitgever of uitgevers daarvan voor de uitvoering van een project gericht op een structurele verbetering van de exploitatiepositie van die persorganen binnen een redelijke termijn;
- ten behoeve van een organisatieonderzoek gericht op de structurele verbetering van de exploitatie van een persorgaan;
- voor onderzoek ten behoeve van de persbedrijfstaking als geheel mits het onderzoek past in de doelstellingen van het Fonds.

De minister van OCW heeft in 2011 ingestemd met het voorstel van het Fonds een belangrijk deel van de beschikbare middelen in te zetten voor persinnovatieprojecten.

In 2012 hebben de Eerste en Tweede Kamer ingestemd met een wijziging van de Mediawet 2008 per 1 januari 2013, waarbij onder meer is bepaald dat:

- ook startende persorganen die minder dan zes keer per maand, maar wel tenminste maandelijks verschijnen een subsidie kunnen aanvragen in de vorm van kredieten of kredietfaciliteiten; en
- het Fonds op basis van daartoe door hem vast te stellen regelingen en na goedkeuring van de minister subsidie kan verstrekken voor andere activiteiten dan bedoeld in de artikelen 8.11 tot en met 8.15 van de Mediawet 2008.

De minister van OCW bepaalt welk percentage, dat ten hoogste 4% bedraagt, van de inkomsten uit reclame- en telewinkelboodschappen van onderscheidenlijk de landelijke, regionale en lokale publieke mediadiensten en de commerciële media-instellingen jaarlijks wordt uitgekeerd ten behoeve van het Fonds. Uit deze inkomsten en uit andere beschikbare financiële middelen vergoedt de minister van OCW de kosten van het Fonds op basis van een door hem goedgekeurde begroting.

Vanaf het jaar 1989 tot en met het jaar 2008 zijn voor het Fonds geen financiële middelen beschikbaar gekomen uit hoofde van de daartoe in de Mediawet getroffen regelingen, omdat naar het oordeel van de verantwoordelijke bewindspersoon, de financiële middelen, waarover het Fonds reeds beschikte, voldoende waren te achten voor de uitoefening van de functie van het Fonds in deze jaren. Verder is door de verantwoordelijke bewindspersoon besloten om in het kader van de bezuinigingstaakstelling vanaf 2004 in de mediabegroting af te zien van een structurele dotatie ad EUR 2,3 miljoen aan het Fonds.

In november 2008 heeft minister Plasterk van OCW een brief inzake het persbeleid aan de Kamer gestuurd, waarin hij aangeeft groot belang te hechten aan een goede uitvoering van de reguliere taken door het Fonds en aangekondigd vanwege het afnemend vermogen van het Fonds in 2009 een bedrag van EUR 1 miljoen aan het Fonds toe te voegen en vanaf 2010 een bedrag van EUR 2,3 miljoen per jaar.

In 2010 stelt minister Plasterk in een reactie op een advies van de onafhankelijke Tijdelijke Commissie Innovatie en Toekomst Pers aanvullend EUR 8 miljoen aan het Fonds beschikbaar voor innovatie projecten in de perssector, waarvan de helft voor regionale initiatieven. Verder stelt hij EUR 4 miljoen beschikbaar voor de aanstelling van jonge journalisten bij dag- en opiniebladen en persbureaus.

De staatssecretaris van OCW heeft net als in voorgaande jaren besloten om in 2017 geen aanvullende middelen voor persinnovatie beschikbaar te stellen. Met het voorstel van het Fonds om een deel van de reguliere middelen te besteden aan persinnovatieprojecten heeft de minister wel ingestemd. Verder heeft de minister in 2012 laten weten dat vanaf 2015 de bijdrage aan het Fonds verlaagd wordt met EUR 115.000 tot EUR 2.185.000 per jaar. In 2014 heeft de staatssecretaris van OCW laten weten dat in de periode 2016-2018 een ZBO-korting wordt toegepast, waarbij de structurele bijdrage aan het Fonds verlaagd wordt met EUR 29.000 in 2016, oplopend naar EUR 66.000 in 2017 en structureel uitkomend op EUR 80.000 vanaf het jaar 2018.

In zijn brief inzake het persbeleid van 19 november 2013 heeft de staatssecretaris van OCW laten weten dat het Fonds met de opzet en uitvoering van de innovatieregelingen heeft bewezen in staat te zijn zich aan te passen aan de veranderende journalistieke realiteit. De nieuwe werkwijze van het Fonds gericht op innovatie in de journalistiek is voor de staatssecretaris dan ook de juiste koers. Hij wil daarom dat het Fonds voortaan vanuit de regulier beschikbare middelen innovatie blijft stimuleren.

Op 13 januari 2017 is het ministerie van OCW ermee akkoord gegaan dat het weerstandsvermogen (was: EUR 2 miljoen) op EUR 1 miljoen wordt vastgesteld. Het past minder bij de innovatie-opdracht van het Fonds om zoveel geld 'in kas' te houden voor steunmaatregelen (vangnet-functie). Maar bovenal stelt deze nieuwe 'ondergrens' het Fonds in staat om zijn werk op middellange termijn met meer financiële armslag te doen.

De minister heeft in zijn brief van 18 februari 2019 positief gereageerd op de subsidieaanvraag welke het Fonds had ingediend voor een tweede jaar van de regeling onderzoeksjournalistiek, in 2019. In voornoemde brief is het Fonds daarvoor EUR 2,9 miljoen verleend. De subsidie is verleend op grond van de Mediawet artikelen 8.3 en 8.7. De activiteiten waarvoor de subsidies zijn verleend, moeten uiterlijk zijn verricht op 31 december 2020.

De minister van OCW heeft bij brief van 22 november 2019 positief gereageerd op de aanvraag van het Fonds voor het voortzetten van de subdeelregeling voor talentontwikkeling (EUR 300.000) en op 27 november 2019 positief gereageerd op de aanvraag van het Fonds voor het voortzetten van de subdeelregeling voor Weerbaarheid van onderzoeksjournalisten tegen bedreigingen (EUR 100.000). Beide subsidies zijn verleend op grond van de Mediawet artikelen 8.3 en 8.7. De activiteiten waarvoor de subsidies zijn verleend, moeten uiterlijk zijn verricht op 31 december 2020.

De minister heeft in zijn brief van 20 november 2019 positief gereageerd op de subsidieaanvraag welke het Fonds had ingediend voor de regeling Professionalisering Lokale Omroepen 2019. In voornoemde brief is het Fonds daarvoor EUR 3 miljoen verleend. De subsidie is verleend op grond van de Mediawet artikelen 8.3 en 8.7. De activiteiten waarvoor de subsidies zijn verleend, moeten uiterlijk zijn verricht op 31 december 2020.

1.2 Bestuur en Directie

Het Fonds wordt geleid door een Bestuur, bijgestaan door de Directie. Het Bestuur bestond in 2019 uit de volgende leden:

De heer F. (Frits) van Exter, voorzitter

Benoemd per 1 september 2016. Vicevoorzitter van 1 december 2016 tot 1 september 2018. Met ingang van 1 september 2018 benoemd tot voorzitter.

Mevrouw dr. A.G.D. (Andra) Leurdijk, vicevoorzitter

Benoemd per 1 maart 2011, en herbenoemd per 1 maart 2016. Met ingang van 8 oktober 2018 benoemd tot vicevoorzitter.

Mevrouw dr. M. (Mir) Wermuth, thesaurier

Benoemd per 1 juni 2009 en herbenoemd per 1 juni 2014. Met ingang van 1 september 2013 tot 1 december 2016 in functie van vicevoorzitter. Met ingang van 1 februari 2016 benoemd tot thesaurier. Per 1 december 2016 definitief aangesteld als thesaurier. Afgetreden per 1 juni 2019.

Mevrouw. M. (Maike) Olij, thesaurier

Benoemd per 1 juni 2019. Met ingang van 1 juni 2019 benoemd tot thesaurier.

De heer R. (Roy) Khemradj

Benoemd per 1 augustus 2012 en herbenoemd per 1 augustus 2017.

De heer F. (Freek) Staps

Benoemd per 1 september 2018.

De leden van het bestuur worden voor een periode van vijf jaar benoemd. Op grond van de Mediawet 2008 is voor bestuursleden herbenoeming voor één aansluitende periode van vijf jaar mogelijk. Het bestuur kan volgens de Mediawet uit maximaal zeven leden bestaan.

2. Verslag over 2019

2.1 Innovatie in de journalistiek

In 2019 hebben wij opnieuw de tijdelijke subsidieregeling Journalistieke Innovatie (voorheen persinnovatie) uitgevoerd, na instemming van de minister van OCW. Voor deze tijdelijke subsidieregeling Journalistieke Innovatie 2019 is EUR 1 miljoen vrijgemaakt, waarvan EUR 800.000 beschikbaar is voor subsidieverlening en EUR 200.000 voor advisering en begeleiding van de aanvragers.

De subsidieregeling is in 2019 vormgegeven als een begeleidingsprogramma onder de noemer 'SvdJ Accelerator'. Dit begeleidingsprogramma stond open voor maximaal 25 deelnemende teams, die zich richtten op het ontwikkelen van vernieuwende journalistieke producten, diensten of werkwijzen. Aan 14 deelnemers is in 2019 totaal een bedrag toegewezen van EUR 564.525,31. Verderop in dit jaarverslag leest u meer over de toegelaten deelnemers.

In 2019 is naast de regeling Journalistieke Innovatie een nieuw programma uitgevoerd: de SvdJ Denktank. Dit programma vervangt de tijdelijke innovatieregeling Vernieuwende Journalistiek. De SvdJ Denktank is bedoeld voor jonge denkers tussen de 20 en 30 jaar, die zich willen inzetten voor de toekomst van de journalistiek.

2.2 Versterking regionale en lokale journalistiek

In 2019 hebben we twee van de vier projecten in het kader van onze regeling regionale samenwerking afgerond, zijnde RNN (Regionaal Nieuws Netwerk)¹ van Omroep West en Newsroom Enschede (TV Enschede en Dagblad Tubantia). In 2020 worden de andere twee Media Valley (Limburg) en Broeïnest Brabant (Fontys samen met Brabantse regionale dagbladen van de Persgroep) afgerond. Al deze projecten hebben verkenningen uitgevoerd naar nieuwe wegen in het kader van samenwerking. In 2020 zal aandacht worden besteed aan de evaluatie van dit programma.

2.3 Sponsorregeling

Sinds 2010 hebben wij een bedrag van EUR 50.000 per jaar beschikbaar voor sponsoring van kortdurende projecten die verband houden met de taak- en doelstelling van ons fonds of met de vrijheid van meningsuiting. In 2015 en 2016 is dit bedrag tijdelijk verhoogd naar EUR 100.000 per jaar door toevoeging van het ideeënbudget. Vanaf 2017 is het Fonds weer overgegaan naar EUR 50.000 per jaar beschikbaar te stellen voor sponsoring en in 2019 zijn in totaal zes activiteiten voor een totaalbedrag van EUR 25.500 gesponsord door het Stimuleringsfonds. In hoofdstuk drie wordt hier verder op ingegaan.

2.4 Onderzoek

Het Stimuleringsfonds voert – al dan niet in samenwerking met anderen – onderzoek uit, kan opdracht geven aan anderen tot het uitvoeren van onderzoek en reageert op aanvragen voor subsidiering van onderzoek. De nadruk bij al dit onderzoek ligt op tempo en to the point. Niet uit weerstand tegen fundamenteel onderzoek, maar omdat de snel veranderende mediawereld vraagt om actuele oplossingen voor telkens nieuwe uitdagingen. Idealiter leveren de resultaten van het onderzoek ook nog aanbevelingen of handvatten op die de sector kan gebruiken.

¹ De projectperiode van RNN liep af op 31 december 2019, de subsidievaststelling vond plaats in 2020.

G4-onderzoek

In april 2019 presenteerde het Fonds de resultaten van een onderzoek naar de nieuws ecosystemen in de vier grote steden. Een uitgebreid onderzoek laat zien, dat er in grote steden (in tegenstelling tot de meeste kleinere en middelgrote steden in ons land) nog altijd sprake is van een sluitend nieuws ecosysteem, maar dat het feit dat mediapartijen zich goeddeels op hun bastion hebben teruggetrokken (nieuws, achtergrond, interviews etc.) betekent dat het systeem broos is (vandaar de titel van het rapport: Pas op! Breekbaar).

Nieuwsstand

Met de Stand van de nieuwsmedia (kortweg: Nieuwsstand) beoogt het Fonds invulling te geven aan zijn ambitie om te fungeren als kenniscentrum op het gebied van journalistiek ten behoeve van de sector, opleidingen en de politiek. Op dit online platform van het Stimuleringsfonds worden bestaande en nieuwe onderzoeksdata m.b.t. journalistiek gepresenteerd, becommentarieerd en doorlopend geactualiseerd. Hierbij wordt samengewerkt met (inmiddels oud-) lector van de Hogeschool Utrecht, Piet Bakker.

Een jaarlijkse nieuwsquiz dient daarbij om het platform telkens opnieuw onder de aandacht te brengen en de doelgroepen met elkaar in contact te brengen. Waar de eerste twee edities plaats vonden in het najaar, is er bij de derde editie voor gekozen om deze te combineren met een nieuwjaarsborrel. Op 24 januari 2019 resulteerde De Slimste Journalist wederom in een uitverkocht Pakhuis De Zwijger in Amsterdam. Teams afkomstig uit oude en nieuwe media, politiek, branche- en belangenorganisaties en opleidingen journalistiek namen het tegen elkaar op onder leiding van quizmaster Esther van Rijswijk.

Verkenning pilot lokale omroepen (opdracht ministerie van OCW)

In september 2019 kreeg het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek van het ministerie van OCW de opdracht om te verkennen op welke wijze het organiseren van pilots met lokale publieke (streek)omroepen kan bijdragen aan de professionalisering van het lokale omroepveld en daarmee aan de verbetering van de nieuwsvoorziening op lokaal niveau. In de mondelinge toelichting op de verkenningsopdracht verzocht het ministerie om de lijst met zestien pilotstreken uit het voorstel van de NLPO als vertrekpunt te hanteren bij de selectie van gesprekspartners. Tegelijkertijd verzocht het ministerie om enkele gemeenten te selecteren die geen deel uitmaken van het overzicht van de NLPO, maar die wel van belang kunnen zijn voor de informatie die nuttig is voor het opstellen van selectiecriteria voor de pilotregeling. De gesprekken zijn gevoerd met zowel vertegenwoordigers van lokale omroepen als vertegenwoordigers van de gemeenten waarbinnen deze werkzaam zijn.

De verkenning heeft kaders en aandachtspunten opgeleverd die zijn gebruikt bij de vormgeving van de subsidieregeling 'pilots lokale omroepen'. Het gaat daarbij met name om praktisch bruikbare criteria ten behoeve van het selectieproces en aanbevelingen voor het monitoren van leereffecten gedurende de looptijd van de pilots. Op basis van de verkenning en na gesprekken met de NLPO, is ervoor gekozen om binnen de pilot een duidelijke plaats in te ruimen voor streekomroepen, maar de pilot daarvoor niet exclusief te bestemmen. Immers, het verondersteld vermogen van streekomroepen om zich in positieve zin te onderscheiden op gebied van nieuwsvoorziening, kan slechts worden vast gesteld als deze streekomroepen in de pilotfase kunnen worden beoordeeld t.o.v. andere samenwerkingsvormen of zelfstandige omroepen.

2.5 Onderzoeksjournalistiek

Tussen 15 augustus en 15 september 2019 hebben we, als onderdeel van een driejarige pilot, een tweede aanvraagronde voor de subsidieregeling Onderzoeksjournalistiek opengesteld. Voor deze regeling is voor het tweede jaar in totaal EUR 2,9 miljoen beschikbaar.

Doel van deze regeling is om een zinvolle bijdrage te leveren aan de infrastructuur op het gebied van onderzoeksjournalistiek in Nederland. Aan dit doel geven wij invulling middels een subsidieregeling die bestemd is voor de oprichting en uitbreiding van onderzoeksredacties in Nederland. Het grootste deel van de toegekende subsidie is bedoeld als bijdrage aan arbeidsplaatsen op deze redacties. De regeling richt zich verder voor een belangrijk deel op regionale en lokale initiatieven, aangezien specifiek op dat niveau de infrastructuur is geërodeerd en de noodzaak van versterking het hoogst is.

Zodoende is in 2019 een bedrag van EUR 2,9 miljoen toegekend aan in totaal 28 projecten verspreid over Nederland. Deze projecten verschillen sterk in grootte, geografie en ervaring, wat komend jaar tot wederom een zeer leerzaam jaar maakt. Meer over de exacte toekenning leest u verderop in dit jaarverslag.

2.6 Kennisdeling

Het Stimuleringsfonds zet zich op meerdere vlakken in om kennis die voortkomt uit eigen programma's en onderzoeken, maar ook extern vergaard, te delen met de journalistieke praktijk, wetenschap en politiek. Deze kennisdeling geschiedt door het organiseren van fysieke evenementen en bijeenkomsten en door de website in te zetten voor het verspreiden van artikelen en eigen onderzoek. Daarbij wordt actief gebruik gemaakt van sociale media om de journalistieke sector te bereiken.

Website

De website van het Fonds wordt al jaren ingezet als kennisplatform over journalistieke vernieuwing. Ooit gestart vanuit de gedachte de lessons learned van gesubsidieerde projecten te delen met de sector, wordt de site steeds meer een nieuwssite over vernieuwing in binnen- en buitenland, met daarbij natuurlijk aandacht voor de eigen projecten.

In 2019 is besloten het de nieuwsdienst die eerder opgezet was af te stoten. We merkten dat Villamedia daar veel aandacht aan besteedt en we nagenoeg dezelfde doelgroep bedienen. We hebben in 2019 als redactie besloten meer te focussen op artikelen die de diepte in gaan. Mede door het inzetten van de wekelijkse nieuwsbrief en sociale media (Twitter, Facebook en LinkedIn) worden de stukken op de site goed gevonden en gelezen.

Naast inhoudelijke thema's over de journalistiek hebben we in afgelopen jaar veel aandacht besteed aan de deelnemende projecten van diverse subsidieregelingen. Dit met als doel een podium te bieden voor de projecten en daarnaast de sector te inspireren en kennis te laten maken met nieuwe initiatieven of samenwerkende redacties. In aanloop naar Media van Morgen verschenen er bijvoorbeeld op de website interviews met alle deelnemende projecten aan de Accelerator 2019. Deze werden goed gedeeld en gelezen.

In 2019 is er voor het derde jaar op rij een serie over 'de Voorspellers' gemaakt door vier freelance journalisten die met enige regelmaat voor svdj.nl schrijven. Deze serie bevatte 20 interviews met bekende en minder bekende journalisten met daarin hun visie op het journalistieke jaar 2020. Deze serie is zeker voor herhaling vatbaar in 2020, dit omdat na de voorspellers het aantal volgers op sociale media en nieuwe bezoekers van de site flink steeg. Ook werd het goed opgepikt door de media, wat onder andere resulteerde in een driedelige serie op Radio1 over de Voorspellers.

In 2019 is er ook een start gemaakt met en ontwerpen en ontwikkelen van een nieuwe website voor svdj.nl. De huidige site verkeerde in een dusdanig verouderde staat en voldeed niet meer aan de eisen die we als bedrijf en als redactie wenste. De nieuwe site zal live gaan rond mei 2020. Er zal daar meer ruimte komen voor het delen van inzichten van deelnemende projecten, eigen en andere relevante bijeenkomsten voor de sector en zal een duurzamere site worden die flexibeler ingezet kan worden met betrekking tot de wensen en werkzaamheden van het Fonds.

Bijeenkomsten

In het kader van kennisdeling organiseert het Stimuleringsfonds meerdere bijeenkomsten per jaar. Dat kan gaan om een kleinschalige debataavond, een onderzoekspresentatie of een grootschalig congres. Uitgangspunt van deze bijeenkomsten is altijd het faciliteren van kennisdeling. Daarbij kan het Fonds optreden als afzender, in bijvoorbeeld het geval van een onderzoekspresentatie, maar ook als facilitator waarbij de betreffende doelgroepen worden gekoppeld aan interessante initiatieven of start-ups, of bezoekers met elkaar in debat kunnen gaan.

In 2019 zijn de volgende bijeenkomsten georganiseerd:

De Slimste Journalist 2019 | Nieuwsquiz/netwerkavond (januari)

Op donderdag 24 januari organiseerde het Stimuleringsfonds de derde editie van De Slimste Journalist in Pakhuis de Zwijger. Deze quiz was bedoeld voor iedereen die betrokken is bij de Nederlandse journalistiek. Onder meer uitgevers, journalisten, onderzoekers, studenten en politici streden zij aan zij om de titel Slimste Journalist van 2019. Het doel van deze bijeenkomst was naast het delen van kennis en cijfers over de journalistieke sector ook het netwerken te faciliteren.

Tijdens de quiz gaf het Stimuleringsfonds een update van de stand van zaken binnen de Nederlandse journalistiek. Dit gebeurde aan de hand van de cijfers van De Stand van de Nieuwsmedia, eigen onderzoek en de actualiteiten. Met 32 inschrijvingen en 130 deelnemers, was het een uitverkocht evenement. Na vier rondes met vragen over journalistieke geschiedenis, politiek, innovatie, oplagecijfers en het online bereik van nieuwsmedia won uiteindelijk het team van de NRC.

Thema-avond: samenwerken met je publiek in de onderzoeksjournalistiek | Regeling Onderzoeksjournalistiek (maart)

Traditioneel ziet onderzoeksjournalistiek er vaak zo uit: een team van journalisten werkt wekenlang in het geheim aan een publicatie die de macht op haar grondvesten moet doen schudden. Vandaag de dag laten steeds meer onderzoeksredacties hun werkproces in een vroeg stadium aan de buitenwereld zien. Ze betrekken niet alleen collega's en experts uit andere disciplines, maar zoeken ook samenwerking met het publiek. Op 28 maart organiseerde het Stimuleringsfonds daartoe een avond die in het teken stond van het openstellen van het onderzoeksjournalistieke proces. Deze avond vertelde onderzoeksjournalisten uit Engeland, Duitsland en Nederland over de waarde van openheid, publieksparticipatie en samenwerking.

Presentatie Pas op! Breekbaar | Onderzoekspresentatie SVDJ (april)

Hoe werkt de nieuwsvoorziening in de grote stad? Hoe raken inwoners op de hoogte van nieuws over bouwprojecten, onderwijs voor hun kinderen en zorg voor hun ouders, nieuwe milieuplannen en economisch beleid? Van 2016 tot en met 2018 bestudeerde het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek het medialandschap, nieuwsgebruik, nieuwsaanbod en het nieuwsecosysteem van de grootste vier steden van Nederland, ook wel G4 genoemd: Utrecht, Amsterdam, Den Haag en Rotterdam.

Daarbij is gekeken naar het aanbod van nieuws van verschillende mediapartijen, hyperlocals en niet-journalistieke partijen. De focus lag op de wisselwerking tussen deze spelers, hoe actief ze zijn en wat ze publiceren, via welke kanalen ze hun verhalen verspreiden en wat dat betekent voor de nieuwsvoorziening in de grote stad. Op 25 april 2019 werd het volledige rapport *Pas op! Breekbaar*, met daarin de resultaten, gepresenteerd in Nieuwspoort in Den Haag en aangeboden aan Jan van Zanen, voorzitter VNG en burgemeester van Utrecht.

De Regio Vecht Terug | Congres over lokale/regionale journalistiek (mei)

Woensdag 22 mei organiseerde het Stimuleringsfonds voor het tweede jaar het congres De Regio Vecht Terug. Na de Media van Morgen is dit het tweede grote jaarlijkse congres van het Fonds. Een dag vol inspiratie en debat over regionale journalistiek, ook dit keer in het Muntgebouw in Utrecht. Hoe kunnen we de regionale en lokale journalistiek versterken? Die zoektocht naar oplossingen stond centraal op het congres in Utrecht. De beste voorbeelden uit binnen- en buitenland werden gepresenteerd. Matthew Barraclough (BBC) liet het nut van het BBC-model zien, waarbij de BBC journalisten in dienst neemt en detachert bij kleine mediapartijen in de regio. Lars Werge presenteerde het Deense model. Een model waarbij redacties tot 35 procent van hun redactionele kosten vergoed krijgen van de overheid.

Naast deze sprekers kreeg een aantal projecten uit de regeling Onderzoeksjournalistiek het podium om iets te vertellen over interessante bondgenootschappen tussen landelijke en regionale partijen. De dag werd afgesloten met een debat, waar ervaringsdeskundigen van omroepen en dagbladen op het podium hun visie deelden met de bezoekers en - waar nodig- de degens kruisten over de rol van de overheid binnen de regionale journalistiek.

Lustrumviering SVDJ 45 jaar (september)

Op 11 september vierde het Stimuleringsfonds voor de journalistiek zijn negende lustrum. Naast de viering van het lustrum werd ook de verhuizing gevierd. In de zomer van 2019 is het Fonds van de Prinsessegracht 19 naar Koninginnegracht 46 verhuisd. Het bureau en bestuur hieven samen met ongeveer 60 gasten het glas en blikten terug op 45 jaar ondersteuning en stimulering van de journalistieke sector in Nederland. Weliswaar geen bijeenkomst die in het teken stond van kennisdeling, maar wel een waarbij er genoeg ruimte was voor netwerken.

Thema-avond: Impactgedreven onderzoeksjournalistiek | Regeling Onderzoeksjournalistiek (oktober)

Op 10 oktober organiseerde het Stimuleringsfonds de tweede thema-avond binnen de regeling Onderzoeksjournalistiek. Het thema van deze avond was impactgedreven onderzoeksjournalistiek. Impact binnen de onderzoeksjournalistiek, wat houdt dat in? Waarom zouden onderzoeksjournalisten zich daar mee bezig moeten houden? Deze thema-avond stond in het teken van het definiëren en ontwarren van de discussie over impactgedreven journalistiek. Verschillende sprekers deelden hun visie op het onderwerp.

De uit San Francisco afkomstige Lindsay Green Barber zette het nut en de noodzaak van impactgedreven journalistiek uiteen. Jeroen Trommelen en Bas Haan lieten daarentegen zien waarom impactgedreven journalistiek nooit een doel op zich mag zijn. Wegens grote belangstelling voor dit evenement, moesten de aanmeldingen vroegtijdig sluiten.

Media van Morgen | innovatieregeling (november)

Op 4 december vond de derde editie van Media van Morgen plaats. Een dag om bezoekers de toekomst van de journalistiek te laten zien, aan de hand van keynotes, masterclasses en kersverse start-ups.

Tegelijkertijd een moment voor de start-ups die het Accelerator-traject hebben doorlopen om nieuwe samenwerkingen aan te gaan en opdrachten binnen te halen.

Dit jaar keek het Stimuleringsfonds verder dan het nieuwste stralende succes. Tijdens de Media van Morgen werd er gezocht naar de beste manieren om te innoveren. Anders dan vorige jaar, werden er ook succesvolle start-ups van buiten de journalistiek uitgenodigd. Een interessant en nuttig experiment, maar de belangstelling van de bezoekers bleek voor het grootste deel toch te liggen bij innovatie binnen de journalistiek. Hoewel het evenement niet was uitverkocht, was het een geslaagd evenement.

2.7 Studiereis

Bestuur en directie hebben in het vroege voorjaar van 2019 een studiereis gemaakt naar Italië. We verbleven enkele dagen als gast op de campus van H-farm bij Venetië en bezochten daarna het (gratis) journalistenfestival in Perugia.

Doel van het eerste programma onderdeel was vooral om te reflecteren op innovatie (binnen de journalistiek). Laat de mens, laat een bedrijf, zich leiden door wat er aan (al dan niet technologische) vernieuwing is, of zoeken we innovaties die passen bij de ontwikkeling van strategie. Wat is de rol van de mens binnen dit proces.

Het heeft ons zeker geïnspireerd bij de voorbereiding van ons congres Media van Morgen, waar we die vraag (is innovatie leidend of volgt innovatie strategie) centraal hebben gesteld. In Perugia – waar een breed spectrum aan onderwerpen en thema's op gebied van journalistiek werd aangeboden - maakten we kennis met Julie Posetti, die goed thuis is in het onderwerp en als keynote speaker optrad op ons congres.

In datzelfde Perugia maakten we kennis met Lindsay Green Barber van de firma Impact Architects uit San Francisco. Lindsey hebben we gevraagd naar Nederland te komen en haar onderwerp 'impact-meting' te presenteren tijdens een druk bezocht evenement in Vondel CS.

2.8 Subsidieaanvragen

In 2019 konden naast voor de regelingen van Innovatie, Onderzoeksjournalistiek, Onderzoek, Exploitatie en Sponsoring, voor het eerst ook aanvragen worden ingediend voor drie nieuwe regelingen van het Fonds: Weerbaarheid, Talentontwikkeling en Professionalisering lokale omroepen. In totaal zijn in het verslagjaar 190 subsidieaanvragen ingediend, tegenover 210 aanvragen in 2018. Het lagere aantal ingediende aanvragen in 2019 wordt mede veroorzaakt door een daling in het aantal aanvragen voor de Innovatieregeling (25 in 2019 vs. 71 in 2018) en de regeling Onderzoeksjournalistiek (64 in 2019 vs. 96 in 2018). Voor eerstgenoemde regeling kan de vermindering van het aantal verzoeken ten opzichte van 2018, worden verklaard uit de aanscherping van het programma, de nieuwe beperkingen voor digitale wervingscampagnes en de groei in het aantal subsidiemogelijkheden voor de journalistieke sector, ook binnen SvdJ.

Voor onderzoeksjournalistiek geldt dat het minder aantal aanvragen grotendeels te verklaren is uit het feit dat het helderder is geworden voor wie de subsidieregeling bedoeld is. Dat is een beeld dat we ook terugzien in de aard van de aanvragen en de daaropvolgende afwijzingen die we hebben verstuurd. In het eerste jaar hebben we alleen op basis van de randvoorwaarden 37 aanvragen afgewezen, versus een aantal van 8 in 2019. In 2018 hebben we bovendien 13 aanvragen ontvangen die eigenlijk beter pasten bij de subsidieregeling van het Fonds Bijzondere Journalistieke Producties (waarop we deze naar hen hebben doorverwezen). In 2019 gold dit voor 2 aanvragen. Met andere woorden: we hebben weliswaar minder aanvragen in totaal binnengekregen, maar het aantal dat past binnen de regeling en van voldoende kwaliteit zijn om te beoordelen op de criteria is vergelijkbaar (54 in 2019 vs. 46 in 2018). Andere redenen voor een verminderd aantal aanvragen kunnen mogelijk gevonden worden in de verkorting van de periode waarin de regeling openstond (4 vs. 6 weken), de minder uitgebreide wervingscampagne online en de aanstaande komst van een regeling voor lokale omroepen.

Van de 190 aanvragen zijn er 99 afgewezen, 89 (90)² toegewezen en 2 aanvragen teruggetrokken door de aanvragers zelf. Onder de 90 toegewezen aanvragen bevinden zich 19 innovatieve projecten, 4 onderzoeksprojecten, 3 verlengingen van projecten binnen de regeling Regionale journalistieke samenwerking, 29 projecten binnen de regeling Onderzoeksjournalistiek, 6 sponsoringsprojecten, 7 projecten van de regeling Talentontwikkeling, 2 Weerbaarheid projecten en 20 projecten van de nieuwe regeling Professionalisering lokale omroepen. In hoofdstuk 3, bijlage 1 en 2 wordt nader op deze projecten ingegaan.

2.9 Projectresultaten

Er werden in het verslagjaar 20 subsidievaststellingen behandeld van projecten die gefinancierd zijn op grond van de verschillende regelingen van het Fonds: 10 van deze vaststellingen hebben betrekking op de Sponsorregeling, 1 op de Challenge (regeling Vernieuwende journalistiek), 2 verslagen gaan over onderzoeken in het belang van de persbedrijfstak, en tevens 2 komen voort uit projecten van de regeling Journalistieke innovatie, 1 onderzoek in opdracht werd afgesloten in 2019 en vier eindrapportages waren het resultaat van de regeling Regionale journalistieke samenwerking.

In hoofdstuk 4 en bijlage 1 wordt verder op een deel van de projectresultaten ingegaan.

² In totaal waren er 90 toewijzingen in 2019, de extra toewijzing was het resultaat van een herzien besluit betreffende een aanvraag binnen de regeling Onderzoeksjournalistiek 2018.

3. Subsidieverlening

Het Stimuleringsfonds is bevoegd om subsidie te verlenen in de vorm van kredieten, kredietfaciliteiten of uitkeringen aan door het Fonds goedgekeurde projecten.

De wettelijke grondslag voor subsidieverstrekking is gelegen in de Mediawet 2008, nader uitgewerkt in de Mediaregeling 2008 en in de diverse tijdelijke regelingen, te weten: de innovatieregelingen (Journalistieke Innovatie en Vernieuwende journalistiek/de Denktank), de regeling Regionale Journalistieke Samenwerking, de pilot-regeling voor onderzoeksjournalistiek, de subdeelregelingen voor Talentontwikkeling en Weerbaarheid van journalisten en de pilot-regeling Professionalisering lokale omroepen. Aanvragers die voor subsidieverlening in aanmerking willen komen moeten voldoen aan de criteria van de desbetreffende subsidieregeling. Voor ieder project geldt als algemene voorwaarde dat het moet worden uitgevoerd zoals het is ingediend en dat eventuele wijzigingen ter goedkeuring aan ons dienen te worden voorgelegd.

Dit wordt tussentijds en na afloop van het project getoetst aan de hand van inhoudelijke en financiële rapportages over de voortgang van het project. Verder geschiedt de uitbetaling van de subsidie vrijwel altijd in tranches, na goedkeuring van tussenrapportages en wanneer is voldaan aan alle overige voorwaarden van de subsidieverlening.

Op grond van de door de Staatssecretaris van OCW goedgekeurde begroting 2019 van het Fonds was voor subsidieverlening in 2019 een bedrag van EUR 1,2 miljoen beschikbaar. In totaal ontving het Fonds EUR 2,2 miljoen van het ministerie. Voor de regelingen journalistieke innovatie en regionale samenwerking was respectievelijk EUR 800.000 en EUR 300.000 beschikbaar. Voor de regeling Vernieuwende Journalistiek (DenkTank) was EUR 120.000 beschikbaar.

Daarnaast ontving het Fonds EUR 2,9 miljoen voor onderzoeksjournalistiek, EUR 300.000 voor Talentontwikkeling en EUR 100.000 voor Weerbaarheid. Daarvan is EUR 2,8 miljoen plus EUR 275.000 plus EUR 100.000 (samen EUR 3,2 miljoen) bestemd als rechtstreekse subsidie. In totaal dus EUR 1,2 miljoen plus EUR 3,2 miljoen is EUR 4,4 miljoen.

Indien er gedurende het jaar aanvragen zijn voor projecten die van uitzonderlijk belang zijn voor (het behoud van) de pluriformiteit of de journalistieke infrastructuur (in de regel onderzoek of exploitatie), gaan die ten laste van het weerstandsvermogen.

Voor de verschillende activiteiten waarvoor subsidie kan worden aangevraagd is een plafond ingesteld zodat er geen scheve verdeling van de middelen over de verschillende activiteiten optreedt.

In de volgende paragrafen worden de afzonderlijke regelingen toegelicht, een overzicht van alle toegewezen projecten (incl. subsidiebedragen) is te vinden in bijlage 1.

3.1 Onderzoek op aanvraag

Ondersteuning van onderzoeksprojecten die van belang zijn voor de gehele persbedrijfstak, gebeurt op basis van artikel 8.15 van de Mediawet 2008. De belangrijkste voorwaarde voor toekenning is dat de probleemstelling van het onderzoek past binnen onze doelstellingen en dat de resultaten van het onderzoek de bedrijfstak ten goede komen. Aan deze voorwaarde hebben vier onderzoeksprojecten voldaan.

3.2 Journalistieke Innovatie

In 2010 werd de Tijdelijke subsidieregeling Persinnovatie ingesteld, waarbinnen wij ten behoeve van innovatie van de persbedrijfstak in Nederland subsidie kunnen verstrekken. Deze regeling vindt zijn grondslag in artikel 8.15a van de Mediawet 2008. In 2016 heeft deze regeling de naam Regeling Journalistieke Innovatie gekregen.

De uitvoering van de regeling en de continuering van de gesubsidieerde projecten over de periode 2015-2016 zijn gemeten in een evaluatie. Deze evaluatie is uitgevoerd door Bart Brouwers en opgeleverd in juli 2017.

Afgaande op deze evaluatie en evaluatie van het traject in 2017, werd er besloten om de Regeling Journalistieke Innovatie te staken en te starten met de SvdJ Accelerator. Binnen de Accelerator kregen start-ups en gevestigde mediapartijen de kans om een prototype of pilot van hun innovatie te realiseren. Dit werd gedaan aan de hand van het principe van 'metered funding', het hanteren van strakke begeleiding en 'innovation accounting'.

Dit werd gedaan om twee redenen. Allereerst was de aanname dat deze aanpak de mogelijkheid zou geven om daadwerkelijk de innovatieve denk- en werkwijze ten volste te kunnen benutten. Lean, agile, design thinking en meer stellen flexibiliteit centraal. Daar moest een flexibele subsidieregeling tegenover staan.

De tweede reden was dat de traditionele Innovatieregeling ruim 20 procent van het beschikbare subsidieplafond onbenut liet. Met de nieuwe aanpak zou het mogelijk moeten worden het subsidieplafond wel te behalen en alle mogelijke investeringen te doen.

Dit had positief resultaat in beide doelstellingen. Na een succesvolle eerste uitvoering in 2018, is hier in 2019 vervolg aan gegeven, met de nodige aanscherpingen. Er werd een jurysysteem toegevoegd aan de bestaande begeleiding en de bestaande evenementen werden opgesplitst in beoordelings- en opleidingsevenementen.

Door deze verdere aanscherping nam ook het aantal deelnemende teams scherper af dan in 2018. Waar er in 2018 23 teams startten, waren dat er in 2019 14. In de Accelerator hadden teams 6,5 maand de tijd. In die 6,5 maand vielen vijf van de oorspronkelijk veertien teams af. Ook een groot voordeel van de Accelerator: teams die niet presteerden of niet pasten binnen het programma, vielen zonder enig probleem en naar eigen keuze af (op één team na, dat uit het programma is verwijderd). Dit gebeurde zo snel, dat hier nauwelijks subsidie aan is uitgegeven: nog niet 2,5 procent van het subsidieplafond.

Van de 9 teams die de eindstreep haalden, zijn er:

- 2 interne innovatieprojecten met duidelijke resultaten en zekerheid van voortzetting;
- 6 met betalende gebruikers;
- 1 die het moet hebben van klanten en die of al hebben, of duidelijke vooruitzichten hebben.

Door het geringere aantal deelnemende teams, was ook de realisatie van het subsidieplafond beduidend lager. Van het totaal beschikbare subsidieplafond van EUR 800.000 is EUR 565.000 gerealiseerd. Hiermee bleef 29 procent van het subsidieplafond bleef daarmee onbenut.

Verbeterpunten voor de Accelerator 2019 liggen daarom met name in het diversifiëren van het programma en het verbreden van de werving. Naast het reguliere programma, waar breder voor geworven zal worden, wordt er een Light-variant georganiseerd voor lichtere, nieuwere en andersoortige deelnemers. Het merendeel van het subsidieplafond komt ten goede van het reguliere programma, waar dan nu ook enkel de meer gevorderde teams in plaatsnemen, die baat hebben bij serieuze subsidie om experimenten uit te voeren.

In 2019 is voor de innovatieregeling een bedrag van EUR 800.000 uitgetrokken. De subsidie is beschikbaar gesteld voor de looptijd van het begeleidingsprogramma. Daarnaast is er een bedrag van EUR 200.000 beschikbaar gesteld voor coaching en advies. In totaal werden 25 verzoeken tot toelating van het begeleidingsprogramma ingediend. De vermindering van het aantal verzoeken ten opzichte van 2018, wordt verklaard uit de aanscherping van het programma, de nieuwe beperkingen voor digitale wervingscampagnes en de groei in het aantal subsidiemogelijkheden voor de journalistieke sector, ook binnen SvdJ.

Na het indienen van de verzoeken boog het bestuur zich allereerst over de randvoorwaardelijke criteria van het journalistieke en innovatieve karakter, om vervolgens op de inhoudelijke criteria van uitvoerbaarheid, duurzaamheid en teamsamenstelling te beoordelen. Het Bestuur selecteerde uiteindelijk 19 deelnemers voor het begeleidingsprogramma, waarvan 5 zich voor aanvang van het programma hebben teruggetrokken.

3.3 Vernieuwende journalistiek (Denktank)

Het Fonds voerde tot 2018 de regeling Vernieuwende Journalistiek uit. Deze regeling stond bekend als The Challenge: Reinventing Journalism. De bedoeling van de regeling Vernieuwende journalistiek was te komen tot vernieuwing van journalistieke producten en diensten en was gericht op studenten die een hogere opleiding volgden op het gebied van media.

Wegens beperkte belangstelling is in 2018 besloten om The Challenge te vervangen door een nieuw programma: de SvdJ Denktank. Dit programma is voor jonge denkers tussen de 20 en 30 jaar, die zich willen inzetten voor de toekomst van de journalistiek. De Denktank behandelt elk jaar een actueel thema of probleem binnen de journalistieke sector. Hierin worden ze begeleid en geïnspireerd door experts uit binnen- en buitenland.

Voor de eerste pilot-lichting waren 148 aanmeldingen. Hier is een selectie van twintig deelnemers uit gekomen, met zeer diverse professionele achtergronden. Deze lichting is in oktober 2018 van start gegaan en zou de eindresultaten presenteren op de Media van Morgen, in november 2019.

Dit liep anders. De uitvoering van de SvdJ Denktank liep tegen enkele problemen aan. Er was te weinig duidelijkheid over de precieze rol van de deelnemers ten opzichte die van SvdJ, de mate van begeleiding sloot niet aan bij de behoefte en het duurde te lang om tot een concrete doelstelling te komen. Dit is precies de functie van een dergelijke pilot. Deze problemen zijn met de groep deelnemers besproken en er wordt, op basis van de opgedane ervaringen, samen met een aantal van hen een tweede versie van het programma ontworpen. Deze verbeterde versie zou eind 2020 van start moeten gaan.

3.4 Onderzoeksjournalistiek

De subsidieregeling onderzoeksjournalistiek stond open voor aanvragen tussen 15 augustus en 15 september 2019. De animo bleek opnieuw groot: in totaal ontvingen we 64 projectaanvragen voor in totaal een aangevraagd bedrag van bijna 8 miljoen euro.

Het beoordelingstraject was opgedeeld in grofweg twee fases: een beoordeling op randvoorwaarden en een beoordeling op inhoudelijke criteria.

De randvoorwaarden bestonden uit:

1. Het creëren van nieuwe arbeidsplaatsen is onderdeel van een project dat gericht is op het structureel verbeteren van de onderzoeksjournalistiek in Nederland
2. Een senior lid binnen de organisatie leidt het project en is hierbij doorlopend betrokken. Deze persoon verklaart zich bereid om elke 8 weken de doelstellingen te overleggen en in samenspraak met het team van het Stimuleringsfonds te evalueren.

Na een selectie op basis van deze randvoorwaarden zijn 54 aanvragen beoordeeld op de volgende inhoudelijk criteria:

- **Team:** geeft de samenstelling van het uitvoerend team het vertrouwen dat het project op een adequate manier zal worden uitgevoerd.
- **Samenwerking:** op welke wijze heeft het project (een nieuwe) samenwerking als beoogd doel en in welke mate betekent dit een kruisbestuiving tussen verschillende disciplines, professies en partijen;
- **Impact:** hoe substantieel is de mogelijke maatschappelijke impact van het project en in hoeverre is er sprake van een gedegen strategie om de juiste mensen te bereiken;
- **Duurzaamheid:** in hoeverre kan het project zelfvoorzienend worden voortgezet na het subsidietraject;
- **Vernieuwing:** in hoeverre is het project aanvullend op bestaande activiteiten en structuren op het terrein van onderzoeksjournalistiek;

In een gespreksronde heeft een deel van deze 54 hun plannen toegelicht, waarna het bestuur, op basis van advies van het bureau, uiteindelijk 27 projecten selecteerde die voor een totale subsidie van EUR 2,8 miljoen in aanmerking kwamen. Na een bezwaarschrift en daaropvolgend besluit op bezwaar is hier nog 1 project bijgekomen, wat het totaal aan subsidie op EUR 2,9 miljoen bracht. Voor 19 projecten betekende dit een vervolg op vorig jaar; 9 projecten doen dit jaar voor het eerst mee. In lijn met de oorspronkelijk doelstelling van de regeling, heeft circa 80% van deze projecten een lokaal karakter. De projecten zullen met een looptijd van een jaar (tussen 1 januari 2019 en 1 januari 2020) aan de slag gaan. Zie bijlage 1 voor de exacte aard en toekenning van deze projecten.

3.5 Talentontwikkeling

De Regeling Talentontwikkeling is in 2019 opengesteld voor organisaties met een missie in de journalistieke sector en ambities in de onderzoeksjournalistiek. De ondersteuning was bedoeld voor het ontwikkelen van talent op dit terrein. Dat kan bijvoorbeeld in de vorm van coaching, scholing of training. In totaal was er een bedrag van EUR 275.000 beschikbaar binnen deze regeling. Per project kon tot maximaal EUR 50.000 worden aangevraagd, met een mogelijke extra vergoeding voor de cursuskosten van de afgestudeerde deelnemers. De regeling was niet bedoeld voor onderwijsinstellingen en alleen activiteiten met een niet-commercieel karakter kwamen in aanmerking.

In totaal kwamen achttien aanvragen binnen voor een totaal van EUR 640.000. De directe subsidie werd verdeeld over zeven aanvragers die volgens het bestuur van het Stimuleringsfonds het beste aan de voorwaarden voldeden.³

De besluiten rond toekenning van de subsidies zijn in het najaar van 2019 genomen; de subsidieperiode loopt formeel tot 1 oktober 2020, maar krijgt mogelijk een verlenging vanwege de omstandigheden rond de Coronacrisis. De helft van de subsidiebedragen zijn aan het begin van de projectperiode uitgekeerd; de andere helft volgt na voltooiing van de afgesproken activiteiten. Alle gesubsidieerde projecten zijn in het eerste kwartaal van 2020 daadwerkelijk gestart met de (voorbereiding op) de gehonoreerde programma's. Het Fonds houdt nauw contact met de uitvoerenden over de concrete invulling. De Coronacrisis - met als een van de gevolgen een verbod op bijeenkomsten in klaslokalen - levert alle deelnemers uitdagingen in de uitvoering op; het Stimuleringsfonds heeft daarop aangegeven coulant om te gaan met de gestelde deadlines en de kandidaten waar mogelijk te ondersteunen bij eventueel noodzakelijke aanpassing van de uitvoering.

Na een jaar wordt de regeling geëvalueerd en mogelijk verlengd.

3.6 Weerbaarheid

Naast de regelingen Talentontwikkeling en Professionalisering lokale omroepen heeft het Fonds in 2019 nog een derde nieuwe regeling erbij gekregen: Weerbaarheid. Binnen deze regeling is het mogelijk subsidies te verstrekken voor een periode van ten hoogste één jaar, lopende van 12 september 2019 tot 12 september 2020, ten behoeve van het vergroten van de weerbaarheid van journalisten tegen bedreigingen. De regeling moet worden gezien als een uitvoering van de afspraken van [de Stuurgroep Geweld en Agressie tegen Journalisten](#). In 2019 heeft het Fonds aan twee partijen subsidie verstrekt: Stichting Persvrijheidsfonds en de Nederlandse vereniging voor Journalisten (NVJ). Eerstgenoemde zal middels de Juridische Balie Persvrijheid juridische ondersteuning aanbieden aan in eigen beheer publicerende journalisten, kleine uitgeverijen en lokale omroepen, die te maken (kunnen) krijgen met de dreiging van juridische procedures, en/of in het kader van de WOB juridische obstakels ondervinden bij het verkrijgen van informatie. Het project van de NVJ betreft een samenwerking tussen het OM, de Politie, het Genootschap van Hoofdredacteuren en de Nederlandse Vereniging van Journalisten(de stuurgroep PersVeilig), met als doel de positie van journalisten tegen agressie, geweld en dreiging te versterken. Belangrijke op te leveren resultaten van het project zijn de collectieve norm die de journalistieke sector hanteert voor het doen van melding en/of aangifte van incidenten, het protocol hoe de vier betrokken partijen acteren bij agressie, geweld of dreiging tegen journalisten, en een Veiligheidsplan voor de Nederlandse Media. Daarnaast worden trainingen ontwikkeld die (onderzoeks)journalisten weerbaar maken. Deze worden zowel in company gegeven als via open inschrijving aangeboden. En er wordt een lespakket ontwikkeld voor de vier hogescholen journalistiek en de twee universitaire masteropleidingen.

3.7 Bezwaar en beroep

Sinds het moment dat de Mediawet in 1988 in werking trad, functioneert het Stimuleringsfonds als zelfstandig bestuursorgaan. Dit brengt met zich mee dat aanvragers de mogelijkheid hebben om bezwaar te maken tegen onze beslissingen op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB). Hierin is de rechtsgang bepaald die aanvragers kunnen volgen indien zij een besluit van het Stimuleringsfonds willen aanvechten.

³ Een overzicht van deze toewijzingen is te vinden in bijlage 1

In 2019 zijn 6 bezwaarschriften behandeld horende bij de regelingen Onderzoeksjournalistiek, Talentontwikkeling, Regionale journalistieke samenwerking en Journalistieke Innovatie. Van de bezwaarschriften hebben 4 aanvragers gebruik gemaakt van de mogelijkheid hun bezwaar toe te lichten in een hoorzitting. Dit resulteerde uiteindelijk in een handhaving van het besluit tot afwijzing bij 1 project en bij 5 bezwaren tot een herzien besluit (en toewijzing van subsidie).

Twee zaken die in dit kader al enige tijd aandacht vergen zijn een aanvraag van 'Stem van de Straat' uit 2017 en een door het Fonds beëindigde deelname aan de Accelerator van BackMe uit 2019. Inzake eerstgenoemde zaak, een beroep op bezwaar inzake een WOB-procedure, verwachtte het Fonds in 2019 een uitspraak van de voorzieningenrechter te krijgen. Echter het niet betalen van griffiekosten door de tegenpartij heeft ervoor gezorgd dat de uitspraak in deze zaak wederom uitgesteld werd en naar verwachting pas in 2020 zal plaatsvinden.

De tweede zaak, inzake de door het Fonds beëindigde deelname aan de Accelerator van het project BackMe, is tweeledig. Allereerst is er de beëindiging van de deelname. BackMe is in bezwaar gegaan tegen deze beëindiging van deelname en heeft, toen het bestuur bij haar oorspronkelijke besluit bleef, besloten de beëindiging aan te vechten bij de bestuursrechter. De zitting in deze zaak zal naar verwachting in 2020 plaatsvinden. Het tweede deel hangt samen met de beëindiging van de deelname van BackMe, maar staat los van de zaak waarin BackMe bezwaar maakt tegen deze beëindiging. BackMe heeft verzaakt subsidie te verantwoorden binnen deelname aan de SvdJ Accelerator. De terugvordering van deze subsidie zal naar verwachting in 2020 plaatsvinden.

4. Projectresultaten

Voor alle door het Fonds gefinancierde onderzoeksprojecten geldt dat de resultaten beschikbaar worden gesteld aan de sector. Hetzelfde geldt voor de innovatieprojecten. Verder hebben wij in 2019 in de rol van sponsor eveneens bijgedragen aan de verspreiding van onderzoeksresultaten.

Alle projectresultaten, verslagen van bijeenkomsten en publicaties zijn te vinden op de website van het Stimuleringsfonds (www.svdj.nl).

4.1 Onderzoek op aanvraag

Het bestuur heeft in 2019 twee subsidievaststellingen met betrekking tot de regeling Onderzoek op aanvraag behandeld en goedgekeurd. Deze regeling is bestemd voor subsidieaanvragen gericht op onderzoek in het belang van de persbedrijfstak in Nederland.

4.2 Innovatie

In 2019 startten 14 innovatieprojecten, waarvan er 5 voortijdig werden stopgezet en 9 succesvol afgerond binnen de SvdJ Accelerator 2019. Daarnaast werd er 1 innovatieproject met succes afgerond uit 2017. Op svdj.nl zijn alle projecten te vinden waar ze zijn voorzien van een interview met de initiatiefnemers over de projectresultaten.

4.3 Vernieuwende journalistiek

In 2019 werd 1 project van The Challenge succesvol afgerond. Dit was het laatste nog lopende project uit deze regeling. Hiermee is The Challenge afgesloten. In plaats van The Challenge wordt de SvdJ Denktank georganiseerd.

4.4 Sponsoring

Sinds 2010 hebben wij een bedrag van EUR 50.000 per jaar beschikbaar voor sponsoring van kortdurende projecten die verband houden met de taak- en doelstelling van ons Fonds of met de vrijheid van meningsuiting. In 2015 en 2016 is dit bedrag verhoogd naar EUR 100.000 per jaar door toevoeging van het ideeënbudget. Hiermee wordt het mogelijk voor aanvragers een idee in te dienen waarvoor nog bijval of externe financiering buiten het Fonds voor wordt gezocht. Dit zou dan eventueel op site gepubliceerd kunnen worden. In 2017 is het bedrag weer verlaagd en EUR 50.000 beschikbaar gesteld voor sponsoring. In 2019 hebben 10 activiteiten sponsoring ontvangen van het Fonds, voor een totaalbedrag van EUR 34.000

4.5 Onderzoek in opdracht

In 2019 werd 1 onderzoek in opdracht succesvol afgerond. Dit betrof een pilot-onderzoek van The Playwall, waarbij werd onderzocht in hoeverre de crowdsourcing-tool van deze start-up geschikt was voor gebruikers van Elsevier. Dit gebeurde in drie fases. Hoewel het onderzoek enige vertraging opliep, is het afgerond met positieve resultaten. Gezien de bedrijfsgevoeligheid van het onderzoek, zijn de onderzoeksdata gedeeltelijk bij het Fonds opvraagbaar.

4.6 Regionale journalistieke samenwerking

In 2016 opende het Fonds de regeling voor regionale samenwerking. Uit de 28 aanvragen werden uiteindelijk vier (zie onder) projecten geselecteerd. De geselecteerde projecten kregen in beginsel subsidie voor drie jaar (maximaal in totaal EUR 450.000) met elk jaar een verantwoordingsmoment. Het Fonds houdt op allerlei manieren de vinger aan de pols en verzamelt en analyseert de successen en de zaken die minder goed gaan. De projecten zijn zeer verschillend van aard en leveren daarmee een schat aan materiaal op, waar het gaat om samenwerking met opleidingen, start-ups, pps-constructies, samenwerking met bedrijven en bibliotheken en de verhouding tussen streekomroep en regionale omroepen.

In 2019 liep de projectperiode voor de eerste deelnemer (Enschede) af. De overige drie projecten zullen in 2020 hun allerlaatste resultaten aan het Fonds presenteren. Het Fonds zal na die periode de 'lessons learned' evalueren en presenteren.

5. Risicobeheersing

Het Stimuleringsfonds leunt volledig op bijdragen van het ministerie van OCW. Deels zijn die structureel (EUR 2,2 miljoen), deels zijn die toegekend in het kader van een pilot (EUR 3,3 miljoen). Het Fonds kan door een gedisciplineerde werkwijze intern financiële risico's beheersen, maar heeft niet tot nauwelijks invloed op politieke ontwikkelingen die direct of indirect gevolgen kunnen hebben voor het budget of voortbestaan van het Fonds.

Binnen de bedrijfsvoering is wellicht het grootste risico dat de besluiten die worden genomen m.b.t. subsidies en deelname aan programma's per definitie appellabel zijn. Dat betekent dat iemand die meent dat zijn/haar aanvraag niet voldoende zorgvuldig of niet onpartijdig is afgehandeld het recht heeft op een hoorzitting en – vanzelfsprekend – een rechtszaak kan aanspannen.

Het Fonds probeert dit soort gevallen tot een minimum te beperken door heldere criteria en procedures te ontwerpen, de selectie zorgvuldig uit te voeren en de besluiten goed gemotiveerd te verwoorden.

Ondanks dat is er altijd het risico dat iemand zich misdeeld voelt en het Fonds via de rechter dwingt tot vergoedingen of anders tenminste hoge juridische kosten.

Daarbij is nog een interessante spanning, dat naarmate er meer belangstelling bestaat voor een regeling er meer afvallers zullen zijn. Dat betekent dat er in potentie meer partijen teleurgesteld zullen zijn en het aantal bestuursrechtelijke procedures eveneens in potentie toeneemt. Bovendien lijkt het alsof er in toenemende mate een vorm van wantrouwen is tegen instituties en dat door sommige aanvragers het Fonds ook als zodanig wordt gezien. In toenemende mate heeft het Fonds in 2019 gezien dat er soms argwanend wordt gekeken naar processen, die ooit volkomen vanzelfsprekend waren.

Vanuit de operationele activiteiten is de organisatie vanwege de geringe omvang per definitie vrij kwetsbaar. De 'match' tussen de omvang van de organisatie en de ambities kan bovendien alleen in stand worden gehouden als de medewerkers zich sterk ontwikkelen op hun eigen terrein. Omdat het daarbij soms gaat om vrij specifieke kennis, worden als gevolg daarvan medewerkers steeds moeilijker vervangbaar. We hebben dat in 2019 aan den lijve ondervonden met het 'wegvallen' van twee medewerkers (beide om gezondheidsredenen). In hun vervanging is voorzien, maar het heeft ons weer gewezen op de kwetsbaarheid van een relatief kleine organisatie.

In 2019 zijn alle maatregelen geïmplementeerd die zijn voorgeschreven in de wetgeving op het gebied van privacy, de AVG. Met behulp van het bedrijf ID-Control is het Fonds hier al sinds 2017 mee bezig en konden we in 2019 vaststellen dat we, zoals verwacht, AVG-proof zijn. Dat betekent dat met alle medewerkers de AVG en de verwerkersregisters zijn doorgenomen, de beleids- en maatregelen zijn geaudit met de interne ICT-verantwoordelijke, het Fonds een privacyverklaring en -beleid heeft opgesteld en de verwerkingen met de ondersteunende informatiesystemen heeft beoordeeld op privacy by design en by default. Daarnaast heeft het Fonds per 1 januari 2018 een Functionaris Gegevensbescherming aangesteld.

Ten tijde van het schrijven van dit jaarverslag is de wereld in de greep van een pandemie (covid-19), die veel onzekerheden met zich meebrengt. Voor het Fonds heeft deze Corona-crisis de volgende gevolgen: omdat wij niet sturen op financieel resultaat en onze 'inkomsten' ontvangen van het Rijk, is voor het Fonds werkelijk de enige vraag of die bijdrage van het Rijk gehandhaafd blijft en zo ja, op welk niveau.

Het is daarmee voor het management niet mogelijk om nu te anticiperen op toekomstige ontwikkelingen. Zeker is, dat de bedrijfsvoering van het Fonds niet rechtstreeks wordt geraakt door de Corona-crisis in de zin dat er inkomsten verloren gaan. De medewerkers zijn al in een vroeg stadium thuis gaan werken, in die zin worden geen additionele kosten gemaakt. Het Fonds heeft – bij gelijke bekostiging vanuit de overheid – geen steun nodig. Wel kan het weerstandvermogen van het Fonds onder druk komen staan, als besloten wordt een deel daarvan aan te wenden voor steunmaatregelen. Dat besluit is (nog) niet genomen.

6. Financiële informatie

Gedurende het boekjaar heeft het Fonds extra middelen gekregen van het ministerie van OCW voor de uitvoering van specifieke taken. In totaal heeft het Fonds EUR 3,5 miljoen voor onderzoeksjournalistiek, talentontwikkeling en weerbaarheid. Daarnaast ontving het Fonds EUR 3 miljoen voor de pilotregeling professionalisering lokale omroepen. Die toekenningen zijn niet van invloed op de reguliere activiteiten van het Fonds. Ze zijn wel van invloed op de begroting, waar met het ministerie de afspraak is gemaakt dat een deel van de algemene kosten van het Stimuleringsfonds mag worden afgeschreven op voornoemde regelingen. In zijn volle omvang doen we dat voor het eerst in 2020. Niet alleen komen de medewerkers die exclusief werken voor de regelingen ten laste van die regelingen, maar van de resterende kantoorkosten wordt ook een kwart ten laste gebracht van de regeling onderzoeksjournalistiek en een kwart ten laste van de regeling professionalisering lokale omroepen. De programma's die uit de reguliere subsidie van het ministerie van OCW worden uitgevoerd (EUR 2,2 miljoen) zijn gewoon uitgevoerd en blijven bestaan. Voor zo ver er binnen de organisatie aanpassingen hebben plaatsgevonden i.v.m. de uitvoering van de nieuwe regelingen, zijn deze voor het jaar 2019 verwerkt in de verantwoording van de nieuwe regelingen.

Het Fonds heeft in 2019 meer uitgegeven dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de algemene kosten en het betaalmoment van de toekenningen. Tot en met 2018 werden subsidieverleningen verantwoord in de financiële administratie op het moment van uitbetaling. De begroting is derhalve opgesteld op basis van verwachte kasstromen. In 2018 is er een stelselwijziging doorgevoerd, waarbij op het moment van toekennen (voorheen betaling) van een subsidie voor het volledige toegekende bedrag een last wordt verantwoord. Hierdoor ontstaat er een verplichting op de balans voor nog te betalen bedragen aan de hand van gedane toekenningen. Dit bedrag was eerder opgenomen in de vorm van een bestemmingsfonds.

De egalisereserve is per 31 december 2019 bepaald op EUR 1,9 miljoen. De hoogte van de reserve is EUR 188.546 lager dan de begrote reserve. De solvabiliteit betreft 1,65 (2017: 2,33) en de liquiditeit 40% (2017: 57%). De toename van de extra middelen op de bank leidt niet direct tot betere ratio's aangezien de verplichtingen die ermee samenhangen ook op de balans worden weergegeven. Het Fonds heeft geen externe financieringsbehoefte. Subsidies worden pas toegekend indien het zeker is dat er vanuit OCW een beschikking wordt afgegeven waar een kasstroom aan ten grondslag ligt.

Met een egalisereserve van ruim EUR 1,8 miljoen heeft het Fonds, - met het oog op de met het ministerie van OCW overeengekomen ondergrens van de egalisereserve (EUR 1 miljoen) - nog altijd een acceptabele bandbreedte. De begrote uitgaven die in de begroting van 2019 de toegekende subsidie van het ministerie van OCW overstijgen zijn daarmee gedekt. Voor eventuele extra, niet begrote, uitgaven (doorgaans niet begroot onderzoek), is de bandbreedte dus ruim EUR 0,7 miljoen.

Tot 1 januari 2019 werden alle gemaakte kosten ondergebracht bij de reguliere middelen ter beschikking van het Fonds. Door de toevoeging van de pilotregeling Onderzoeksjournalistiek in 2018 en de pilotregeling Professionalisering Lokale Omroepen in 2019, heeft het Fonds een forse stijging in overheadkosten ervaren. Deze stijgende kosten zijn toe te schrijven aan het stijgend aantal werknemers voor deze regelingen en aan de operationele kosten die hier logischerwijs uit voortvloeien.

In 2018 is er gekozen om deze stijgende overheadkosten niet door te belasten aan de nieuwe regelingen, gezien de wens de middelen voor deze regelingen maximaal ten goede te laten komen aan de subsidieplafonds van deze regelingen. In 2019 bleek dit, zeker na toewijzing van de middelen voor de regeling Professionalisering Lokale Omroepen, niet langer haalbaar.

Gezien de datum van de toekenning van de pilotregeling Professionalisering Lokale Omroepen, is er in 2019 nog niet voor gekozen hier naar rato overheadkosten aan door te belasten. Enkel directe kosten die voortvloeien uit voorbereiding op en uitvoering van deze regeling, zijn op deze regeling doorbelast. Waar wel naar rato op is doorbelast in 2019, is de pilotregeling Onderzoeksjournalistiek. Naast de kosten die direct voortvloeien uit deze regeling, wordt 25 procent van de resterende algehele overheadkosten doorbelast aan de middelen voor deze regeling.

Deze doorbelasting is afgestemd met en goedgekeurd door het ministerie van OC&W op 10 februari 2020. Derhalve is dit niet meegenomen in de begroting van 2019, maar enkel in de realisatie. Waar met name de personeelskosten in de begroting van 2019 nog zijn toegewezen aan specifieke posten, geldt dat niet langer in de realisatie, wegens de algemene doorbelasting op reguliere middelen en onderzoeksjournalistiek.

7. Vooruitblik 2020

– geschreven door Rene van Zanten | Algemeen Directeur

Het jaar 2020 is opnieuw een belangrijk jaar in het bestaan van het Fonds. Met de uitvoering van de nieuwe regelingen rond onderzoeksjournalistiek, talentontwikkeling, weerbaarheid en professionalisering van lokale omroepen, zijn de werkzaamheden verdiept en verbreed. Het heeft, zeker gezien het feit dat het Fonds in 2019 voor een belangrijk deel van het jaar twee medewerkers heeft moeten missen om gezondheidsredenen, veel druk op de organisatie gezet. Maar inmiddels is duidelijk dat de regeling onderzoeksjournalistiek geweldige resultaten oplevert; niet alleen in ‘output’, maar zeker ook in de wijze waarop partijen (regionaal en landelijk, privaat en publiek) elkaar weten te vinden rond onderzoeksvragen.

De regeling talentontwikkeling gaat in 2020 van start. De eerste tekenen wijzen er op, dat er veel behoefte bestaat aan cursussen en trainingen op het gebied van onderzoek journalistiek. Na een bliksemstart (afgedwongen door de grens die is aangegeven door een kalenderjaar) zal per 1 maart 2020 de regeling rond professionalisering lokale omroepen van start gaan. Twintig projecten, klein en groot, zijn geselecteerd en zullen worden gevolgd door een projectleider en een onderzoeksteam. Er was veel animo voor deze regeling, het opent ook voor het Fonds nieuwe vergezichten, zoals de samenwerking met de NLPO.

(Bij het schrijven van dit verslag werd de wereld, dus ook Nederland, dus ook de media, geteisterd door het Corona-virus. Voornoemde regelingen zijn daarmee in zoverre onder druk komen te staan, dat de afspraken en voorwaarden rond alle regelingen die het Fonds kent zijn, of kunnen worden, aangepast aan wat er nodig is om tot in alle uithoeken van het land zo goed mogelijk verslag te doen van en informatie te geven over de gebeurtenissen).

Het Fonds heeft de organisatie aangepast (ook al door twee nieuwe medewerkers aan te nemen) aan de ontwikkeling en begeleiding van de nieuwe activiteiten. Ze zijn vrij organisch opgenomen in de bestaande activiteiten, ook al omdat er binnen alle afdelingen van het Fonds zo veel raakvlakken zijn (en de verbondenheid vanuit de missie). Onderzoek moet richting geven aan onze activiteiten, innovatie moet nieuwe inzichten en inspiratie bieden, kennisdeling moet zorgen dat we van elkaar kunnen leren, ook als het niet goed is gelukt. Ook al daarom is het voor het Fonds interessant en spannend om te bezien of, waar en in hoeverre we onze programma’s met elkaar in samenhang kunnen krijgen.

De reguliere werkzaamheden leken in 2019 even effect te hebben op de belangstelling voor onze innovatie-regeling (Accelerator). In die zin, dat er minder aanvragen waren dan we gewend zijn. Daarom is in de aanloop naar 2020 gekozen voor een nieuwe opzet, die zich mag verheugen in grote belangstelling. Besloten is om het programma op te delen in een ‘light’-versie voor deelnemers die belangstelling hebben voor innovatie, maar nog niet het stadium hebben bereikt waarin ze succesvol aan de (veeleisende) Accelerator kunnen deelnemen. Daarnaast is besloten om een speciale ‘corporate’-versie te maken, waarbij wordt erkend dat innovaties binnen bestaande ondernemingen een andere structuur en dynamiek kennen.

Als altijd zullen we ook in 2020 onze activiteiten evalueren, met als doel verbeteringen aan te brengen. Binnen het Fonds heerst altijd de overtuiging dat – ook al gezien het bescheiden budget voor onze reguliere taken – we zijn gedwongen tot het maken van scherpe keuzes. Maar vooral, dat het resultaat van onze inspanningen maximaal moet zijn.

DenkTank

De DenkTank is, als gevolg van onderbezetting bij het Fonds en daarna het Corona-virus – even op de achtergrond geraakt. De inzet blijft om in de tweede helft van 2020 een college te vormen met jonge, kritisch mensen, die gevraagd en ongevraagd hun stem laten horen rond ontwikkelingen binnen de media. Hoe groot de behoefte daaraan is, zal moeten blijken.

Media van Morgen

Met het congres de Media van Morgen (in 2019 voor de derde keer gehouden) is al bijna een traditie. Ook in 2020 gaan we dit congres plannen, zodat start-ups zich kunnen presenteren en het publiek een goede indruk kan krijgen van hoe journalistiek er in de toekomst uit gaat zien.

De Regio Vecht Terug

Volgens een vergelijkbaar concept (aandachttrekking plenair programma en interessante randprogrammering) organiseerden we in 2019 voor de tweede keer ons Congres 'De Regio Vecht Terug'. Dit keer stond de rol van de overheid centraal (en werd, meer in het bijzonder, het zgn. BBC-model geïntroduceerd). Het thema van dit congres is altijd: hoe kunnen we De Regio helpen, met een randprogrammering die voorziet in debatten, presentaties en workshops. *(Bij het schrijven van dit jaarverslag was inmiddels bekend, dat de editie 2020 van 'de Regio vecht terug' in 2020 geen doorgang zal vinden wegens het Corona-virus).*

Actualiteit

Als altijd kan het Fonds snel reageren als de actualiteit daartoe aanleiding geeft. Zoals we eerder bijeenkomsten organiseerden rond het thema 'nepnieuws' blijft ook in 2020 nadrukkelijk de mogelijkheid bestaan om snel bijeenkomsten te organiseren.

Reguliere subsidieverlening

Het Fonds beschikt nog altijd over een exploitatieregeling (ooit de basis van het toenmalige Bedrijfsfonds voor de Pers). Uitgangspunt van deze regeling is het ondersteunen van projecten of bedrijven die van groot belang zijn voor de journalistieke infrastructuur of de pluriformiteit van de pers. *(Het Fonds zou de regeling graag tegen het licht houden en in lijn krijgen met de vraag en behoefte van de mediawereld in 2020. Ironisch genoeg echter bleek de regeling goed bruikbaar als vehikel voor een steunoperatie als gevolg van de Coronacrisis).*

Kennisdeling

In 2020 is de nieuwe website operationeel. Deze site gaat duidelijker onderscheid maken tussen nieuws uit de wereld van media en innovatie en nieuws en informatie over het fonds zelf. Daarnaast moet de site toegang gaan bieden tot onderzoek naar en rond media, dat we op een gebruiksvriendelijke en vindbare manier willen aanbieden aan belangstellenden.

Regionale samenwerking

De vier projecten rond Regionale Samenwerking zijn in 2020 afgerond. Dan ook zal deze regeling worden geëvalueerd.

Samenwerking

Het Fonds zoekt, daar waar dat relevant en werkbaar is, graag de samenwerking met andere partijen. Uitgangspunt daarbij is dat de onvermijdelijke vertraging die zoiets veroorzaakt (afstemming, culturen) ruimschoots wordt gecompenseerd door de verrijking van het resultaat. Het Fonds zal altijd blijven zoeken naar vormen van samenwerking die bijdragen aan de missie en de effectiviteit van onze acties en programma's vergroten.

Voor het Fonds is in 2020 de samenwerking met partijen als de VVOJ, de NVJ, het FBJP, de RPO en de NLPO van belang.

Huis voor de Journalistiek

In samenwerking met de Openbare Bibliotheek Amsterdam (OBA) worden plannen uitgewerkt voor een nieuw gebouw in Amsterdam in 2025. Daar zal ook het Huis voor de Journalistiek een plek vinden. Inmiddels is er een stevige kopgroep gevormd met Beeld & Geluid, WPF, Het Fonds, OBA, UVA en de Coöperatie. Al enige tijd is het Fonds bezig met een verkenning naar het draagvlak voor zo'n Huis, waarin de samenwerking tussen organisaties, instituties, kennisinstituten en mogelijk bedrijfsleven op gebied van media vorm gaat krijgen.

Onderzoeksjournalistiek

De regeling voor onderzoeksjournalistiek is in 2019 een belangrijke activiteit gebleken voor het Fonds. Niet alleen is de belangstelling voor deze regeling groot, de resultaten zijn verheugend goed. Niet alleen worden er mooie, waardevolle producties gemaakt als gevolg van de regeling, maar vooral ontstaan er tussen de redacties interessante dwarsverbanden. Redacties, publiek en privaat, landelijk en regionaal of lokaal, reiken elkaar de hand, roepen elkaars hulp in, huren elkaar in, om stappen te zetten in kennis of een lopend onderzoek.

In 2019 moest worden besloten welke projecten gebruik konden maken van subsidie voor een tweede pilotjaar (zeventien van de oorspronkelijke twintig) en welke nieuwe projecten (uiteindelijk tien) konden worden toegelaten.

Mede dankzij de regeling ontstaan steeds meer inzicht in de behoeftes die er zijn waar het gaat om kennis, skills, en tools m.b.t. onderzoeksjournalistiek. Vanzelfsprekend zullen we ook in 2020 proberen om in antwoord op die behoefte zo goed en zo snel mogelijk kennis en ervaring aan te reiken en te delen.

Talentontwikkeling

In 2020 volgt het Fonds de projecten die zijn geselecteerd in het kader van talentontwikkeling op het gebied van onderzoeksjournalistiek.

Weerbaarheid

In 2020 volgt het Fonds de activiteiten (gesubsidieerd met € 100.000,-) die zijn gericht op het vergroten van weerbaarheid van journalisten tegen bedreigingen van zo'n aard, dat die journalisten daarmee in hun functioneren worden belemmerd.

Professionalisering Lokale Omroepen

In 2020 voert het Fonds het eerste jaar uit van de pilotregeling Professionalisering Lokale Omroepen. Voor verdere informatie over deze regeling, zie bijlage 2.

8. Begroting 2020

Het Fonds heeft in 2019 een donatie van EUR 2,1 miljoen ontvangen voor het uitvoeren van de wettelijke taken. De rente-inkomsten waar het Fonds in het verleden op kon rekenen, zijn in 2019 door verlaagde rentepercentages nagenoeg komen te vervallen. Wel kunnen deze tegenvallende inkomsten deels worden gecompenseerd door indexering van te ontvangen subsidies, ter hoogte van EUR 137.000. Verder kan het Fonds zijn eigen vermogen aanwenden voor het uitvoeren van zijn taken⁴ Dit zogenoemde weerstandsvermogen is in 2016 verlaagd van EUR 2 miljoen naar EUR 1 miljoen zodat het Fonds meer armslag heeft voor het uitvoeren van haar taken. Het Fonds heeft – net als in 2018 en 2019 – een bedrag van EUR 2,9 miljoen toegezegd gekregen voor het uitvoeren van de regeling onderzoeksjournalistiek (derde pilotjaar). Deze zijn meegenomen in de begroting voor 2020. Ook meegenomen zijn de subsidies die het Fonds eind 2019 ontving voor activiteiten op het gebied van talentontwikkeling (EUR 300.000) en weerbaarheid voor journalisten (EUR 100.000), omdat de toewijzing van die subsidies vanuit het Fonds in 2020 zullen plaatsvinden. Niet meegenomen in deze begroting is het bedrag dat het Fonds toegezegd heeft gekregen voor de regeling Professionalisering Lokale Omroepen. Dit bedrag wordt weergegeven in een zelfstandige begroting.

In 2020 wordt gewerkt met een verdere doorbelasting van de overheadkosten. Waar deze kosten in eerdere jaren werden verdeeld over verschillende posten binnen de reguliere middelen en in 2019 ten dele werden doorbelast aan de pilotregeling Onderzoeksjournalistiek, worden deze nu deels doorbelast aan de pilotregelingen van Onderzoeksjournalistiek en Professionalisering Lokale Omroepen. Hiertoe worden alle personeelskosten die direct voortvloeien uit de pilotregelingen afgeschreven op voornoemde regelingen. De resterende overheadkosten worden naar rato verdeeld over de reguliere middelen (50 procent), de subsidie voor de regeling Onderzoeksjournalistiek (25 procent) en de subsidie voor de regeling Professionalisering Lokale Omroepen (25 procent).

⁴ Met het ministerie van OCW is de afspraak gemaakt dat vrijvallende middelen (doordat er minder subsidie is verleend dan er beschikbaar is gesteld en/of omdat projecten zijn stopgezet) aan het vermogen worden toegevoegd. Mocht dat vermogen boven de 1 miljoen euro (sinds 2016) uitkomen (het zogenaamde weerstandsvermogen), dan kan daarvoor een bestemming worden gezocht in overleg met OCW. Die bestemming moet zoveel mogelijk in lijn liggen met de oorspronkelijke bestemming van de middelen.

Voor 2020 ziet de verdeling van de middelen er als volgt uit⁵:

Verdeling middelen	2020
1. Subsidie innovatie	800.000
2. Denktank	-
3. Subsidie regionale nieuwsvoorziening	200.000
4. Kennisdeling / Communicatie	198.500
5. Voorziening kredietverlening	-
6. Operationele kosten	1.332.085
7. Uitvoering subsidieverlening	395.000
8. Onderzoek	100.000
9. Sponsorregeling	50.000
10. Subsidie Onderzoeksjournalistiek	2.500.000
11. Subsidie Talentontwikkeling	275.000
12. Subsidie Weerbaarheid	100.000
13. Huis voor de Journalistiek	70.000
<hr/>	
TOTAAL	6.020.585

⁵ Ten tijde van het schrijven van dit jaarverslag was de goedkeuring van de begroting door het ministerie OCW nog niet ontvangen. Dit is mede te verklaren door het opnieuw indienen van de begroting 2020 eind februari 2020.

JAARREKENING 2019

Balans per 31 december 2019

(na voorgestelde resultaatbestemming)

		2019		2018	
		EUR	EUR	EUR	EUR
Vaste activa					
Materiële vaste activa	1	74.452		36.005	
		<hr/>		<hr/>	
Som der vaste activa			74.452		36.005
Vlottende activa					
Vorderingen	2	–		–	
Te vorderen interest	3	341		26.953	
Vooruitbetaalde en te ontvangen bedragen	4	67.574		37.066	
		<hr/>		<hr/>	
		67.915		64.019	
Liquide middelen	5	8.355.072		4.935.213	
		<hr/>		<hr/>	
Som der vlottende activa			8.422.987		4.999.232
			<hr/>		<hr/>
			8.497.439		5.035.237
			<hr/>		<hr/>
Vermogen					
Egalisatiereserve	6	2.366.856		2.010.872	
		<hr/>		<hr/>	
			2.386.856		2.010.872
Kortlopende schulden					
Verplichtingen uit hoofde van subsidies in de vorm van uitkeringen	7	5.319.784		2.155.762	
Vooruitontvangen subsidies	8	545.881		641.573	
Overige kortlopende schulden	9	264.918		227.030	
		<hr/>		<hr/>	
Som der vlottende passiva			6.110.583		3.024.365
			<hr/>		<hr/>
			8.497.439		5.035.237
			<hr/>		<hr/>

Staat van baten en lasten over 2019

		Werkelijk 2019 EUR	Begroting 2019 EUR	Werkelijk 2018 EUR
Baten				
Subsidie regulier Ministerie van OCW	10	2.194.546	2.139.000	2.134.470
Subsidie Onderzoeksjournalistiek Ministerie van OCW	10	3.278.287	–	2.658.427
Subsidie Lokale Omroepen	10	2.955.430	–	–
Subsidie Talentontwikkeling	10	217.546	–	–
Subsidie Weerbaarheid	10	100.000	–	–
Overige baten subsidie regionale samenwerking	10	204.690		
Totaal Baten		8.950.499	2.139.000	4.792.897
Lasten				
Innovatie	11	749.235	1.177.669	932.329
Onderzoek	12	89.092	245.731	653.578
Communicatie/ kennisdeling	13	228.332	322.122	276.035
Regionale samenwerking	14	24.412	354.395	57.017
Subsidieverlening overig	15	25.500	50.000	93.340
Onderzoeksjournalistiek	16	3.211.676	–	2.658.427
Lokale omroep	17	2.955.430	–	–
Talentontwikkeling	18	217.546	–	–
Weerbaarheid	19	100.000	–	–
		7.601.223	2.149.917	4.670.726
Operationele kosten:	20			
- Bestuurskosten		90.307	92.000	83.414
- Personeelskosten		449.972	139.760	210.223
- Bureaukosten		232.138	241.000	133.370
- Algemene kosten		221.482	137.600	184.929
		993.899	610.360	611.936
Totaal Lasten		8.595.122	2.760.277	5.282.662
Bedrijfsresultaat		355.377	-621.277	-489.765
Financiële Baten en Lasten	21	607	20.000	26.968
Saldo van Baten en Lasten		355.984	-621.277	-462.797
Onttrekking uit / toevoeging aan de egalisereserve		355.984	621.277	462.797

Kasstroomoverzicht over 2019

	2019		2018	
	EUR	EUR	EUR	EUR
Saldo baten en lasten		355.984		-462.797
Aanpassingen voor afschrijvingen	18.543		13.339	
Mutaties werkkapitaal:				
└ Vorderingen en te ontvangen bedragen	-30.508		-11.106	
└ Overige kortlopende schulden	37.888		13.892	
	7.380		2.786	
Mutaties subsidies				
└ In de vorm van kredieten (vordering)	–		–	
└ In de vorm van kredieten (schuld)	–		–	
└ In de vorm uitkeringen	3.164.022		531.884	
└ Vooruitontvangen subsidies	-95.692		641.573	
└ Mutatie voorzieningen	–		–	
	3.068.330		1.173.457	
Mutatie van de te vorderen interest	26.612		6.384	
				1.195.966
Kasstroom uit operationele activiteiten		3.476.849		733.169
Investerings in materiële vaste activa	-56.990		-9.964	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-56.990		-9.964
		3.419.859		723.205
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		–		–
Mutatie liquide middelen		3.419.859		723.205

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2019

Algemeen

Verslaggevende entiteit

Het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek, ('de instelling'), gevestigd te Den Haag, is een zelfstandig bestuursorgaan en is ingeschreven in het handelsregister als openbaar bestuur op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en welzijn onder nummer 27378739.

Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van de instelling

De instelling is een zelfstandig bestuursorgaan; de voornaamste activiteiten bestaan uit het handhaven en bevorderen van de pluriformiteit van de journalistiek.

De activiteiten van de instelling en van de groep vinden plaats in het binnenland.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2019, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2019.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen. Op basis hiervan wordt de jaarrekening zoveel mogelijk overeenkomstig Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek opgesteld. In dit kader worden de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ) met in het bijzonder hoofdstuk 640 Organisaties zonder winststreven (RJ 640) toegepast. Verder worden de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT) toegepast.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Activa en passiva worden tegen historische kostprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de instelling zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen, worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de staat van baten en lasten opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Presentatie- en functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de instelling. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op hele euro's.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Voorziening van uitstaande kredieten

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: overige vorderingen, handelsschulden, overige te betalen posten en geldmiddelen.

De instelling maakt geen gebruik van afgeleide instrumenten en/of een handelsportefeuille. Daarnaast verstrekt de instelling geen leningen.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen.

Financiële instrumenten worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de staat van baten en lasten.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Overige vorderingen

Overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen. De effectieve rente en eventuele bijzondere waardevermindingsverliezen worden direct in de staat van baten en lasten verwerkt. Aan- en verkopen van financiële activa die tot de categorie overige vorderingen behoren, worden verantwoord op de transactiedatum.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de staat van baten en lasten verwerkt.

Risico's financiële instrumenten

Wij maken in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van diverse financiële instrumenten. De financiële instrumenten omvatten onder meer overige vorderingen, geldmiddelen en overige kortlopende schulden. Deze financiële instrumenten stellen de organisatie bloot aan markt-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico.

Om deze risico's te beheersen heeft de instelling een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de organisatie te beperken.

De instelling zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen. Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van middelen worden kredietrisico en renterisico zoveel mogelijk uitgesloten. Het uitzetten van middelen en het gebruik van rente-instrumenten hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van extra inkomsten door het aangaan van overmatige risico's.

Kredietrisico

De vorderingen bestaan merendeel uit vorderingen op kredietwaardige instanties, hierbij loopt de instelling geen kredietrisico.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt aangezien de instelling geen gebruik maakt van leningen.

Liquiditeitsrisico

De instelling loopt geen significante liquiditeitsrisico's. Er wordt een positieve kasstroom verwacht voor de komende jaren. Daarnaast vindt een strakke monitoring op de liquiditeitsprognose plaats en kan indien nodig bijsturing plaatsvinden.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de instelling en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De verbouwing, inventaris en computers worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Verbouwingen: 10%
- Inventaris : 20%
- Computers : 33%

De instelling bepaalt het af te schrijven bedrag zonder rekening te houden met een restwaarde.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Vorderingen: Kredieten en Voorziening kredieten

Algemeen

De subsidies in de vorm van kredieten worden sinds 2017 niet meer uitgegeven. De opgenomen bedragen zijn de oorspronkelijk uitgegeven kredieten tegen nominale waarde.

De voorziening kredieten betreft een voorziening van het oninbare deel van de uitstaande kredieten (vordering) waarbij door het management is ingeschat dat het waarschijnlijk is dat deze niet zullen worden afgewikkeld.

Verder wordt een voorziening in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Rechten en verplichtingen voortvloeiend uit eenzelfde overeenkomst worden niet in de balans opgenomen indien en voor zover noch de instelling noch de tegenpartij heeft gepresteerd. Opname in de balans geschiedt wanneer de nog te ontvangen respectievelijk te leveren prestatie en tegenprestatie niet (meer) met elkaar in evenwicht zijn en dit voor de instelling nadelige gevolgen heeft.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Overige vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofdstuk Financiële instrumenten. De overige vorderingen hebben een looptijd langer korter dan 1 jaar. De boekwaarde van de overige vorderingen benadert de reële waarde daarvan, gegeven de korte looptijd van de opgenomen posten.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de instelling, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen.

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de staat van baten en lasten verantwoord als kosten of opbrengsten.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten. Naar verwachting hebben de onder de kortlopende schulden opgenomen bedragen een looptijd korter dan 1 jaar. De boekwaarde van de kortlopende schulden benaderd de reële waarde daarvan, gegeven de korte looptijd van de opgenomen posten.

Opbrengstverantwoording

Baten en lasten worden tijdsevenredig toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De instelling is niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. De activiteiten van de instelling bestaan grotendeels uit activiteiten die vrijgesteld zijn van de BTW.

Subsidiebaten van het Ministerie OCW worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het fonds.

Voor de beloningen met opbouw van rechten, sabbatical leave en gratificaties worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Verwachte vergoedingen ten gevolge van gratificatie worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoedingen is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Nederlandse pensioenregelingen

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Pensioenfondsen moeten vanaf 2015 gebruikmaken van de zogenaamde 'beleidsdekkingsgraad'.

De beleidsdekkingsgraad komt eind 2019 uit op 97,8%. Eind februari 2020 bedroeg de beleidsdekkingsgraad 94,4%. Om de pensioenen (gedeeltelijk) te kunnen indexeren, moet de beleidsdekkingsgraad minimaal 110% zijn.

SvdJ heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het Stimuleringsfonds heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de instelling zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding

Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

1 Materiële vaste activa

	Verbouwing	Inventaris	Computers	Totaal 2019	Totaal 2018
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Aanschafwaarde op 1 januari	32.583	40.320	11.628	84.531	74.567
Investerings boekjaar	25.020	22.938	24.704	72.662	9.964
Desinvesteringen boekjaar	-32.583	–	–	-32.583	–
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Aanschafwaarde op 31 december	25.020	63.258	36.332	124.610	84.531
Afschrijvingen op 1 januari	13.920	25.966	8.640	48.526	35.187
Afschrijvingen boekjaar	3.972	7.862	6.709	18.543	13.339
Afschrijvingen desinvesteringen	-16.911	–	–	-16.911	–
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Afschrijvingen op 31 december	981	33.828	15.349	50.158	48.526
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Boekwaarde op 31 december	24.039	29.430	20.983	74.452	36.005
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

De materiële vaste activa bestaan uit verbouwingen, inventaris en computers met een afschrijvingspercentage van respectievelijk 10%, 20% en 33% per jaar.

Als gevolg van de verhuizing hebben er verschillende investeringen plaatsgevonden ten behoeve van de inrichting van het nieuwe pand. De desinvesteringen betreffen de afwaarderingen van de verbouwingskosten van het oude pand, die nog niet in zijn geheel waren afgeschreven.

2 Vorderingen

	2019 EUR	2018 EUR
Subsidies in de vorm van kredieten	200.000	200.000
Voorziening kredietverlening	-200.000	-200.000
	<hr/>	<hr/>
Vorderingen	-	-
	<hr/>	<hr/>

3 Te vorderen interest

	2019 EUR	2018 EUR
Deposito's en spaarrekeningen	341	26.953
	<hr/>	<hr/>

4 Vooruitbetaalde en te ontvangen bedragen

	2019 EUR	2018 EUR
Huur en servicekosten pand	14.049	-
Nog te ontvangen subsidies/ vooruitbetaalde subsidies	45.571	32.146
Overige vooruitbetaalde kosten	7.954	4.920
	<hr/>	<hr/>
	67.574	37.066
	<hr/>	<hr/>

De toename van de vooruitbetaalde kosten wordt voornamelijk veroorzaakt door de vooruitbetaalde huur en servicekosten van het pand, alsmede door de toename van de nog te ontvangen subsidie afrekeningen.

5 Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen per 31 december 2019 bestaat uit op bankrekeningen beschikbare middelen.

6 Vermogen

	2019	2018
	EUR	EUR
Stand per 1 januari	2.010.872	2.473.669
Resultaat boekjaar	355.984	-462.797
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	2.366.856	2.010.872
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Egalisatiereserve

In lijn met de kaderwet ZBO en het door OCW goedgekeurde voorstel voor de vorming van een weerstandsvermogen van EUR 2 miljoen is door het Stimuleringsfonds in 2011 een egalisatiereserve gevormd. In 2016 is in het besluit met kenmerk 20160199/26201 het minimale weerstandsvermogen gehalveerd naar EUR 1 miljoen. Deze reserve kan slechts worden aangesproken indien er gedurende het jaar aanvragen zijn voor projecten die van uitzonderlijk belang zijn voor (het behoud van) de journalistieke infrastructuur of de pluriformiteit van de pers.

De egalisatiereserve vormt tot een bedrag van EUR 1 miljoen het weerstandsvermogen van het Stimuleringsfonds, het meerdere (EUR 1 miljoen) kan in de aankomende jaren worden besteed aan nieuwe of reguliere taken.

Resultaatbestemming

Voorgesteld wordt het resultaat ad EUR 355.984 te verwerken in de egalisatiereserve. Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

7 Verplichtingen uit hoofde van subsidies in de vorm van uitkeringen

	Stand 1-jan-19	Saldo toekenning en vrijval EUR	Betaald EUR	Totaal 31-dec-19 EUR
Subsidies in het kader van:				
Persinnovatie	30.943	579.392	-601.736	8.599
Challenge	12.500	-	-7.500	5.000
Onderzoek	104.176	-	-15.413	88.763
Steun ten behoeve van titels	5.000	-	-	5.000
Regionale samenwerking	559.315	-204.690	-184.771	169.855
Onderzoeksjournalistiek	1.418.828	2.973.856	-2.443.366	1.949.318
Sponsoring	25.000	25.500	-34.183	16.317
Lokale omroepen	-	2.849.557	-	2.849.557
Talentontwikkeling	-	200.000	-100.000	100.000
Weerbaarheid	-	100.000	-50.000	50.000
Onderzoek	-	77.375	-	77.375
Totaal	<u>2.155.762</u>	<u>6.600.990</u>	<u>-3.436.969</u>	<u>5.319.784</u>

De toename van de verplichtingen uit hoofde van subsidies in de vorm van uitkeringen wordt voornamelijk veroorzaakt door het feit dat de subsidies in het kader van de Lokale omroepen eind 2019 wel waren toegekend, maar nog niet waren uitgekeerd. Uitkering heeft plaatsgevonden in 2020.

8 Vooruitontvangen subsidies

	Subsidies Ministerie OCW in het kader van:				2019	2018
	Onderzoeks-journalistiek	Talent-ontwikkeling	Weerbaarheid onderzoeks-journalisten	Lokale omroepen	Totaal EUR	Totaal EUR
Stand per 1 januari	241.573	300.000	100.000	-	641.573	-
Ontvangen middelen	3.036.714	314.143	104.714	3.000.000	6.455.571	3.300.000
Afgegeven beschikkingen	-3.278.287	-217.546	-100.000	-2.955.430	-6.551.263	-2.658.427
	<u>-</u>	<u>396.597</u>	<u>104.714</u>	<u>44.570</u>	<u>545.881</u>	<u>641.573</u>

De afname van de vooruitontvangen subsidies neemt af als gevolg van het aantal meer afgegeven beschikkingen.

9 Overige kortlopende schulden

	2019 EUR	2018 EUR
Overige schulden en overlopende passiva	181.435	164.469
Nog te betalen vakantiegeld en -dagen	57.991	39.702
Belastingen en sociale verzekeringen	16.438	14.979
Pensioenen	9.054	7.880
	<hr/>	<hr/>
	264.918	227.030
	<hr/>	<hr/>

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Garanties

De afgegeven garanties in de vorm van een bankgarantie bij ABN AMRO Bank ten behoeve van derden bedroegen EUR 14.168 (2018: EUR 11.860).

Huurverplichting

Het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek is per 1 september 2019 een huurcontract aangegaan voor een periode van vijf jaar. De huurverplichting volgend uit het meerjarig contract bedraagt tot einde van het contract EUR 193.200. Omgerekend naar 12 maanden is dit EUR 41.400.

Leaseverplichtingen

Het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek is per 12 augustus 2019 een leasecontract voor een auto aangegaan voor een periode van 28 maanden. De leaseverplichting volgend uit het meerjarig contract bedraagt tot einde van het contract EUR 38.848. Omgerekend naar 12 maanden is dit EUR 20.269.

Daarnaast is het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek per 1 juli 2018 een lease- en servicecontract aangegaan voor de kopieermachine voor een periode van 60 maanden. De leaseverplichting volgend uit het meerjarig contract bedraagt tot einde van het contract EUR 8.103. Omgerekend naar 12 maanden is dit EUR 2.315.

10 Subsidies

Ministerie van OCW

Het Ministerie van OCW heeft het besluit genomen voor 2019 een subsidie van EUR 2.194.546 toe te kennen. De subsidie wordt verleend op basis van artikel 8.7 van de Mediawet 2008. De Kaderwet ZBO is van toepassing met uitzondering van artikel 22. De middelen zijn bestemd voor de reguliere steuntaken, zoals omschreven in de Mediawet 2008.

Daarnaast heeft het ministerie subsidie ter beschikking gesteld voor onderzoeksjournalistiek van EUR 3.036.714,-. In de staat van baten en lasten is enkel het deel waarvoor een verplichting is aangegaan als bate verantwoord.

Deze subsidie is verleend op basis van de Mediawet artikelen 8.3 en 8.7 en draagt vooralsnog het karakter van pilot.

	Vooruitontvangen subsidies	Verleende subsidie	Nog niet toegekende subsidies/vrijval subsidies	Realisatie	Begroting	Realisatie
	1/1/2019	2019	2019	2019	2019	2018
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Subsidies Ministerie van OCW:						
Op basis van artikel 8.7 van de Mediawet	–	2.194.546	–	2.194.546	2.139.000	2.134.470
In het kader van de Onderzoeksjournalistiek	241.573	3.036.714	241.573	3.278.287	–	2.658.427
In het kader van Lokale omroepen	–	3.000.000	-44.570	2.955.430	–	–
In het kader van Talentontwikkeling	300.000	314.143	-396.597	217.546	–	–
In het kader van weerbaarheid	100.000	104.714	-104.714	100.000	–	–
Overige baten subs, reg. samenwerking	–	–	–	204.690	–	–
	641.573	8.650.117	-545.881	8.950.499	2.139.000	4.792.897

11 Innovatie

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2019	2019	2018
	EUR	EUR	EUR
Subsidies Innovatie	579.392	800.000	662.979
Begeleiding Innovatie	122.094	150.000	131.534
Personeelskosten Innovatie	–	87.669	85.936
Subsidies Challenge	–	–	2.500
Begeleiding Challenge	46.451	120.000	41.193
Beheer Innovatie en overig	1.298	20.000	8.187
	749.235	1.177.669	932.329

In 2019 is er relatief weinig subsidie toegekend in het kader van Innovatie. Dit komt doordat de verscherpte opzet van de Accelerator, in combinatie met tegenvallende wervingsmogelijkheden en een toename aan beschikbare subsidieregelingen, het aantal deelnemers scherp deed afnemen. In 2020 worden hiertoe het programma en de werving aangepast.

In het kader van de DenkTank zijn minder kosten gerealiseerd dan begroot. De reden daarvan is, dat het Fonds heeft besloten om de pilot van dit programma vroegtijdig te stoppen. De opgedane inzichten waren op dat moment genoeg om tot een betere versie van het programma te komen in 2020.

De afname van de kosten voor Innovatie ligt in het feit dat er geen doorbelasting heeft plaatsgevonden van personeelskosten naar Innovatie.

Subsidies in de vorm van uitkeringen ten behoeve van persinnovatie	2019 EUR	2018 EUR
BNR SMART Radio	19.184	–
Sussie	90.381	–
Research Assistant	1.449	–
Tappable	39.507	–
United Robots Nederland	69.791	–
HEEM	41.970	–
Team FTM	63.570	–
De niet schrijvende journalist	67.113	–
Vox Populi	68.030	–
Hard//hoofd	92.548	–
Team Zuidas	11.955	–
De Monitor	6.000	–
BackMe	7.894	–
St. Bema, Make Media Great Again	–	95.636
St. Are We Europe, the European Storytellers	–	77.854
Nieuws Wij, Social Mapping Toolkit	–	71.818
OIDIO	–	66.719
Brando Video, pilot	–	63.451
Sarphati Media, de Nieuwsvlogger	–	62.117
Saltmines	–	40.043
De Geldpers, pilot	–	39.681
St. Hard Hoofd, Grassroots Donaties	–	39.127
DUIC BV, Follow the Issue	–	34.963
Hogeschool Windesheim, Derestvan.nl	–	33.100
Weekbladpers (Vrij NL), Generation TL;DR	–	32.213
TrusttheSource	–	31.906
AugmentNL, AppStore voor fictieve apps	–	29.917
Edeas, Fiper 2.0	–	23.205
St. Nimma Media i.s.m. Jimmy's Nijmegen, de Input Generator	–	17.936
De Persgroep, Duwtje	–	13.029
Wandelgangen	–	3.892
CCCP, NEO/2034	–	2.910
Afronding	–	2
	<hr/>	<hr/>
Transporteren	579.392	779.519

	2019	2018
	EUR	EUR
Transport	579.392	779.519
Dhr. Ruud Oosterwoud, DROG	–	-11
De heer S.J. Heijne, De Verhalenmarkt	–	-60
ESB B.V., NAEVO.nl	–	-159
De Balie, STUDIO (voorheen Spraakmakers)	–	-333
Dhr. Joris Jan Hoogeboom, Untangle	–	-10.000
Femke Awater, Correlations: off the record	–	-10.118
De Correspondent, 3.000 leraren weten meer dan een correspondent	–	-15.352
Sofie Willemsen, professionalisering Pop-up Journalism	–	30.507
Elise Sijthoff/Fysio Educatief B.V., Children International Press Centre	–	-50.000
	579.392	662.979

Subsidies in de vorm van uitkeringen ten behoeve van de regeling voor vernieuwende journalistiek (The Challenge: Reinventing Journalism)	2019	2018
	EUR	EUR
Unframed, Verbeet Media	–	2.500
	–	2.500

12 Onderzoek

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2019	2019	2018
	EUR	EUR	EUR
Eigen onderzoek	–	70.000	25.064
Onderzoek op aanvraag (subsidie onderzoek in het belang van de persbedrijfstak)	75.361	–	95.872
Onderzoek in opdracht	–	100.000	392.835
Onderzoek overig ⁷	13.731	–	–
Personeelskosten Onderzoek ⁸	–	75.731	139.807
	89.092	245.731	653.578

⁷ Onder Onderzoek overig vallen productionele kosten gemaakt in het kader van het G4-onderzoek. Dit gaat om het produceren van een website voor de onderzoeksresultaten en om drukkosten voor het papieren rapport van het G4-onderzoek.

⁸ Er zijn geen personeelskosten doorberekend aan Onderzoek in 2019.

Eigen onderzoek	2019	2018
	EUR	EUR
./bureaumaïke, Nederland-Vlaanderen	–	11.067
Vacatievergoedingen Nederland-Vlaanderen	–	7.650
Kosten G4-onderzoek	–	2.614
DeBuren, Nederland-Vlaanderen	–	1.836
Nieuwspoor, Nederland-Vlaanderen	–	1.897
	–	25.064

Subsidies in de vorm van uitkeringen ten behoeve van onderzoek in het belang van de persbedrijfstak	2019	2018
	EUR	EUR
Naar een duurzamer verdienmodel voor doc. fotografie	12.500	
Trust in the Blockchain Society – Augmented Interviews	4.975	
Open data voor de journalistiek	10.000	
Media for Democracy	49.900	
Podcasting in Nederland		
Erasmus Universiteit Rotterdam, Hebben we een klik?	–	53.500
Vers Beton, zoekt fundering	–	60.000
PodGront, Podcasting in Nederland	-2.014	21.704
Nederlands genootschap, onderzoek naar hoofdredacteur	–	-552
NNP, project Knooppunt onbegrensd	–	-1.650
Nederlandse Vereniging van Journalistiek	–	-3.580
Universiteit van Amsterdam, onderzoek rol van de media in democratie	–	-8.550
De Mediapraktijk, Het Journalistieke Brein	–	-25.000
	75.361	95.872

Onderzoek in opdracht	2019	2018
	EUR	EUR
Kantar Public, verkiezingsonderzoek 2018	–	139.404
Van de Bunt, begeleiding Huis voor de Journalistiek	–	81.675
La Jupe Sauvage, lokale democratie: in gevaar of springlevend?	–	48.279
Piet Bakker, op het tweede gezicht Regionale en lokale media en journalistiek 2000 - 2017	–	37.535
Vrije Universiteit, verkiezingsonderzoek 2018	–	35.574
Hogeschool Windesheim, verkiezingsonderzoek 2018	–	24.684
The Playwall	–	24.000
Ingkt, onderzoek subsidiefondsen (lokaal en regionaal)	–	1.000
NDR, verkiezingsonderzoek	–	684
Overig	–	–
	–	392.835

13 Communicatie/ kennisdeling

	Realisatie 2019 EUR	Begroting 2019 EUR	Realisatie 2018 EUR
Personeelskosten Communicatie	–	102.402	89.669
Site	78.112	94.720	73.958
Evenementen	98.465	120.000	90.449
Campagnes	5.059	5.000	20.761
Overig	46.696	–	1.198
	228.332	322.122	276.035

De afname van de post communicatie / kennisdeling wordt voornamelijk veroorzaakt door het feit dat in 2019 geen personeelskosten zijn doorbelast. De toename overige uitgaven worden voornamelijk veroorzaakt door het aantal evenementen wat is georganiseerd in het kader van de Regeling Onderzoeksjournalistiek. Dit betreft de zogeheten 'thema-avonden.

14 Regionale samenwerking

	Realisatie 2019 EUR	Begroting 2019 EUR	Realisatie 2018 EUR
Subsidie	–	300.000	–
Begeleiding en uitvoeringskosten Regio	6.262	10.000	22.997
Huis van de Journalistiek	18.150	–	–
Personeelskosten Regionale samenwerking	–	44.395	34.020
	24.412	354.395	57.017

15 Subsidieverlening overig

	Realisatie 2019 EUR	Begroting 2019 EUR	Realisatie 2018 EUR
Sponsorbijdragen	25.500	50.000	43.340
Samenwerking, uitkering	–	–	50.000
Individueel, krediet	–	–	–
	25.500	50.000	93.340

16 Onderzoeksjournalistiek

	Realisatie 2019 EUR	Begroting 2019 EUR	Realisatie 2018 EUR
Subsidie	2.973.856	–	2.583.852
Personeelskosten Onderzoeksjournalistiek	209.087	–	43.163
Begeleiding	10.878	–	22.934
Communicatie en kennisdeling	16.899	–	7.638
Overig	956	–	834
	3.211.676	–	2.658.427

Subsidies in de vorm van uitkeringen ten behoeve van regeling onderzoeksjournalistiek

	2019 EUR	2018 EUR
Achter de academische feiten (De Folia)	92.510	–
Argos Online (VPRO)	92.400	–
Blauwdruk: lokale journalistiek met landelijke iim (Follow the Money)	161.700	–
BOP –Borne Onderzoek	73.920	–
Bureau Spotlight	75.900	–
Data Mapping vertelt het hele verhaal (DUIC)	76.692	–
Datajournalistiek doe je (nog steeds) samen (Local Focus)	69.300	–
De Balie Live Journalism	143.220	–
De onderzoeksredactie ⁹	108.847	–
De onderzoeksredactie, fase 2	85.132	–
Engagement onderzoeksjournalistiek vervolg (RTL Nieuws)	23.100	–
Het Bureau voor data en het Publieke Debat (De Groene Amsterdammer)	46.200	–
Het Schone Oosten (De Gelderlander)	115.500	–
Investico in de regio 2020	147.609	–
Lokale onderzoeksjourn.. in behapbare brokken (ITwente)	141.680	–
Mijn wijk in Nederland (De Volkskrant)	129.360	–
Nieuw Amsterdams Peil (AT5)	106.260	–
Onderzoeksjournalistiek in de regio (DTV Nieuws)	138.600	–
Onderzoeksredactie Groot Oisterwijk	66.000	–
OPEN Rotterdam en Vers Beton onderzoeken Rotterdam	152.460	–
Organisatie en Maatschappij verbonden (Stichting Lokale Verbinding)	109.725	–
P2p onderzoeksjournalistiek (De stadsbron)	97.020	–
ReportersNL (Reporter Radio)	69.300	–
Samen Sterk (Noordelijke omroepen)	133.980	–
SPIT groeit door	120.120	–
Spot On Stories	129.360	–
Vertaalslag Lokale Financiën (Liwadders)	69.300	–
Waddinxveen en Zuidplas onder de loep (Hart van Holland)	67.980	–
ZEMBLA Online (BNN VARA)	130.680	–
Transporteren	2.973.856	–

⁹ Toewijzing binnen de regeling Onderzoeksjournalistiek 2018

Transport	2.973.856	–
Follow the Money, FTM/RPO lokaal	–	165.000
De Correspondent, de Dataredactie	–	164.998
Brabants Dagblad/ EH Dagblad/ BN De Stem, Ondernijning in Brabant	–	158.129
St. Investico, Investico breidt uit naar de regio	–	157.905
De Balie, Live Journalism	–	156.473
St. Omroep Enschede (Twente Enschede), Lokale onderzoeksjournalistiek in behapbare brokken	–	154.760
Vers Beton, Onderzoeksjournalistiek in Rotterdam, tegels lichten in de tweede stad van NL	–	152.460
NDC Mediagroep, Lokaal weer aan de bal	–	146.740
St. Omroep Maastrand (Dtv nieuws), Onderzoeksjournalistiek in de regio	–	141.570
Omroep Gelderland, De Belofte	–	132.880
BNNVARA, Zembla Online	–	130.680
BDUmedia, Omroep Ede en School voor Journalistiek CHE – regio Foodvalley	–	126.324
St. Lokale Verbinding, Goudse Verbinding	–	124.538
Spot on stories, Ongelijkheid	–	110.352
LocalFocus Vof, Datajournalistiek	–	104.544
De Stadsbron, Onderzoeksjournalistiek in Amersfoort	–	78.408
SPIT	–	74.052
Samenwerkingscollectief i.o. Lovo, Oisterwijks nieuws	–	69.300
Hart van Holland, Onderzoeksjournalistiek in de regio Zuidplas en Waddinxveen	–	65.340
RTL Nieuws, Engagement Onderzoeksjournalistiek	–	43.560
Reporter Radio (KRO-NCRV), ReporterNL	–	43.560
Liwadders Journalistieke Producties, Vertaling Financiën Gem. Leeuwarden	–	43.560
Katholiek Nieuwsblad, Het vertrek van de parochiekerk	–	38.720
Afronding	–	-1
	<u>2.973.856</u>	<u>2.583.852</u>

17 Lokale omroepen

	Realisatie 2019 EUR	Begroting 2019 EUR	Realisatie 2018 EUR
Subsidie	2.849.557	–	–
Personeelskosten	87.437		
Uitvoeringskosten	18.436	–	–
	<u>2.955.430</u>	<u>–</u>	<u>–</u>

Subsidies in de vorm van uitkeringen ten behoeve van regeling lokale omroepen	2019	2018
	EUR	EUR

Langestraat heeft weer wat Nieuws	67.100	–
Het Vliegwiel	110.000	–
Twenty Twenty	117.700	–
Journalistieke verantwoorde Lokale Omroep; het kan	66.000	–
Journalistieke verpakkingen	184.712	–
De Grensverleggers	167.797	–
Lokaal sterker door delen journalistieke kracht	171.160	–
WOS Streekomroep voor iedereen!	187.000	–
Journalistiek terug in de streek	165.000	–
RTV NOF Next	107.250	–
Ik OOG van jou	178.200	–
Wij zijn Amsterdam	103.400	–
De Schaduwgemeenteraad	165.000	–
Stappen maken in de journalistiek Regio Noordkop	116.447	–
Stem uit de wijk, door en voor Rotterdammers	154.000	–
Headlines en haarvaten	189.291	–
ZO NWS naar lokaal nieuws met diepgang en duiding	118.800	–
RTV Dordrecht – de volgende stap	181.500	–
Versterken journalistieke basis Sleutelstad	121.000	–
Versterking journalistiek Noordoost Brabant	178.200	–
	<hr/> 2.849.557 <hr/>	<hr/> – <hr/>

Uitvoeringskosten	2019	2018
	EUR	EUR

Verkenning Lokale Omroepen – Piet Bakker media	16.499	–
Projectleider pilot Lokale Omroepen – Villamedia Uitgeverij	908	–
Expertcommissie professionalisering Lokale Omroepen	1.029	–
	<hr/> 18.436 <hr/>	<hr/> – <hr/>

18 Talentontwikkeling

	Realisatie 2019 EUR	Begroting 2019 EUR	Realisatie 2018 EUR
Subsidie	200.000	–	–
Uitvoeringskosten	17.546	–	–
	<hr/> 217.546 <hr/>	<hr/> – <hr/>	<hr/> – <hr/>

Subsidies in de vorm van uitkeringen ten behoeve van regeling talentontwikkeling	2019 EUR	2018 EUR
Stichting Journallab	35.000	–
De Coöperatie House of Journalism UA	20.000	–
Lighthouse Reports	20.000	–
Masterclasses Financiële Journalistiek	30.000	–
Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid	30.000	–
Stichting Media Perspectives	27.500	–
NVJ	37.500	–
	<hr/>	<hr/>
	200.000	–
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

19 Weerbaarheid

	Realisatie 2019 EUR	Begroting 2019 EUR	Realisatie 2018 EUR
Subsidie	100.000	–	–
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	100.000	–	–
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Subsidies in de vorm van uitkeringen ten behoeve van regeling lokale omroepen	2019 EUR	2018 EUR
Juridische balie persveiligheid	50.000	–
Persveilig (NVJ)	50.000	–
	<hr/>	<hr/>
	100.000	–
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

20 Operationele kosten

Bestuurskosten

	Realisatie 2019 EUR	Begroting 2019 EUR	Realisatie 2018 EUR
Honoraria bestuursleden	74.905	75.000	74.671
Reis-, verblijf- en representatiekosten	2.308	12.000	8.743
Bestuurskosten	3.319	5.000	–
Studiereis	9.775	–	–
	90.307	92.000	83.414

Het bestuur mag elke twee jaar een studiereis maken, wat in 2019 heeft plaatsgevonden.

Personeelskosten

	Realisatie 2019 EUR	Begroting 2019 EUR	Realisatie 2018 EUR
Salarissen	545.079		444.457
Sociale lasten	80.006		53.257
Pensioenen	80.535		62.370
Mutatie vakantiegeld en vakantiedagen	15.840		12.281
Representatiekosten directie	4.426		6.496
Leasekostenauto	9.231		–
Overige	11.379		23.963
Totale kosten	746.496	551.000	602.824
Waarvan:			
Personeelskosten Innovatie	–		85.936
Personeelskosten Onderzoek	–		139.807
Personeelskosten Communicatie/ kennisdeling	–		89.669
Personeelskosten Regionale samenwerking	–		34.020
Personeelskosten Onderzoeksjournalistiek	209.087		43.169
Personeelskosten Lokale omroepen	87.437		
Totaal doorbelastingen	-296.524	-411.240	-392.601
	449.972	139.760	210.223

Ten opzichte van 2018 zijn de personeelskosten hoger, doordat er uitbreiding van het personeelsbestand heeft plaatsgevonden met drie personen en doordat de salarissen in de CAO zijn gestegen per 1 januari 2019 met eenmalige EUR 450 en per 1 juli 2019 met 2,0%.

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2019 bedroeg het gemiddelde aantal fte's (fulltime equivalent) bij het Fonds 9,53 (2018: 7,80).

Bureaunkosten

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2019	2019	2018
	EUR	EUR	EUR
Huisvestingskosten	63.016	73.000	47.839
Computerkosten en website	50.013	40.000	30.672
Reis-, verblijf- en representatiekosten bureau	28.711	33.000	20.852
Kosten archief	25.810	–	–
Kosten verhuizing	16.533	–	–
Abonnementen en literatuur	7.763	12.500	7.729
Porti, telefoon en vracht	6.276	7.500	6.165
Kantoorbenodigdheden	6.955	4.500	4.561
Huishoudelijke uitgaven	3.335	2.500	2.500
Cursussen	4.028	5.000	1.834
Leasekosten fax- en fotokopieermachine	1.470	2.000	1.698
Deelname congressen en symposia, studiereis	2.635	37.000	–
Overige	15.593	24.000	9.520
	232.138	241.000	133.370

Voor de bureaunkosten zijn in 2019 posten toegevoegd aan de realisatie die oorspronkelijk niet op de begroting stonden. Deze posten hangen samen met de verhuizing per 1 september van het Fonds naar een nieuwe bedrijfslocatie en een opschoning danwel herstructurering van het archief.

Algemene kosten

	Realisatie 2019 EUR	Begroting 2019 EUR	Realisatie 2018 EUR
Accountantskosten	81.015	40.000	70.320
Advieskosten	46.036	40.000	43.621
Administratiekosten	23.898	30.000	36.672
Juridische kosten	35.567	25.000	18.848
Afschrijvingskosten	18.543	–	13.339
Afwaardering materiële vaste activa	15.671	–	–
Drukwerk	34	2.000	1.468
Overige	718	600	661
	221.482	137.600	184.929

De accountantskosten zijn toegenomen ten opzichte van 2018, door de toename van subsidies zoals verstrekt voor nieuwe regelingen. Ook waren er meer juridische kosten, door een tweetal rechtszaken in verband met de SvdJ Accelerator 2019. De afwaardering van de materiële vaste activa zijn het gevolg van de verhuizing naar het nieuw pand. De boekwaarde van de verbouwingen van het oude pand zijn in 2019 in één keer ten laste van het resultaat gebracht.

21 Financiële Baten en Lasten

	Realisatie 2019 EUR	Begroting 2019 EUR	Realisatie 2018 EUR
Interest baten (rekening-courant)	607	20.000	26.966
Overige interest baten	–	–	2
	607	20.000	26.968

Bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

De bestuursvoorzitter wordt beloond conform de regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 18-12-2008, nr. WJZ/84440 (8216). Per 1 september 2018 is de heer Van Exter aangetreden. De maandelijkse vergoeding bedraagt EUR 2.082 (totaal 2019: EUR 24.984, totaal 2018 EUR 24.615). Het Ministerie van OCW heeft per brief van 11 september 2014 (kenmerk 656552) laten weten dat het bestuur het hoogste bestuursorgaan van het Stimuleringsfonds is in de zin van de WNT. De vergoeding voor de bestuursvoorzitter valt daarmee binnen de daarvoor gestelde norm van de WNT.

Uitkeringen aan leidinggevende topfunctionarissen

Gegevens 2019		R.M. van Zanten
Functiegegevens		Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019		1/1 – 31/12
Deeltijdfactor in fte		1,11
Gewezen topfunctionaris		Nee
(Fictieve) dienstbetrekking		Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		EUR 122.732
Beloningen betaalbaar op termijn		EUR 19.813
<i>Subtotaal</i>		<i>EUR 142.545</i>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum 2019		EUR 194.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag		N.v.t.
Totale bezoldiging 2019		EUR 142.545
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.
Gegevens 2018		R.M. van Zanten
Functiegegevens		Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018		1/1 – 31/12
Deeltijdfactor in fte		1,11
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		EUR 119.204
Beloningen betaalbaar op termijn		EUR 17.796
Totale bezoldiging 2018		EUR 137.000

Uitkeringen aan toezichhoudende topfunctionarissen

	F. van Exter	M. Olij	M. Wermuth	G.D. Leurdijk	R. Khemradj	F. Staps
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang/ einde functie- vervulling in 2019	1/1-31/12	1/6-31/12	1/1-31/5	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	EUR 24.968	EUR 7.282	EUR 5.202	EUR 12.484	EUR 12.484	EUR 12.484
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximu m	EUR 29.100	EUR 19.400	EUR 19.400	EUR 19.400	EUR 19.400	EUR 19.400
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	EUR 24.968	EUR 9.363	EUR 5.202	EUR 12.484	EUR 12.484	EUR 12.484
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

	V.P. Kouwenhoven	F. van Exter	M. Wermuth	G.D. Leurdijk	R. Khemradj	F. Staps	L.S.J. d'Haenens (*)
Functiegegevens	Voorzitter	Lid en voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang/ einde functie- vervulling in 2018	1/1-31/8	Lid: 1/1-1/9 Vz: 1/9- 31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/9-31/12	–
Bezoldiging							
Bezoldiging	EUR 17.732	EUR 16.801	EUR 13.028	EUR 14.258	EUR 13.028	EUR 4.161	EUR 1.376 (*)
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximu m	EUR 28.350	EUR 18.900	EUR 18.900	EUR 18.900	EUR 18.900	EUR 18.900	–
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	EUR 17.732	EUR 16.801	EUR 13.028	EUR 14.258	EUR 13.028	EUR 4.161	EUR 1.376 (*)
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

(*): Mevrouw D'Haenens is sinds 1 april 2017 geen toezichhoudende functionaris meer. Desondanks is de nabetaling over 2016 en haar vacatievergoeding in 2018 omwille van de transparantie in deze tabel opgenomen.

Bestuurdersbeloningen

Aan bezoldigingen met inbegrip van eventuele declaraties, is in het boekjaar ten laste van het Fonds gekomen voor bestuurders een bedrag van EUR 76.986 (2018: EUR 77.865).

Gebeurtenissen na balansdatum

Het uitbreken van het Coronavirus en de preventieve maatregelen genomen door de overheid zorgen in Nederland voor grote economische onzekerheid op tenminste de korte termijn en waarschijnlijk ook de langere termijn. Voor de risico's en de maatregelen met betrekking tot die risico's wordt verwezen naar de risicoparagraaf in het bestuursverslag. De ontwikkelingen zijn op dit moment echter onzeker en onderhevig aan veranderingen, echter de financiële continuïteit van het Fonds is niet in het geding. De aard van de werkzaamheden van het Fonds is door de Corona-crisis ingrijpend veranderd. Subsidiegelden krijgen dikwijls een andere bestemming, waar het zoeken van nieuwe journalistieke wegen plaats heeft gemaakt voor overlevingsdrift. In materiele zin tast dat de bedrijfsvoering van het Fonds niet aan. Binnen de mogelijkheden en de financiële ruimte die ons is gegund, kennen we subsidie toe, zij het aan projecten met een ander karakter.

Het Bestuur van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek d.d. 13 mei 2020:

Dhr. F. van Exter (Voorzitter)

Dr. A.G.D. Leurdijk (Vicevoorzitter)

Mevr. M. Olij (Peningmeester)

Dhr. R. Khemradj

Dhr. F. Staps

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring

BIJLAGEN

Bijlage 1 – Overzicht projecten

Regeling Journalistieke Innovatie

Toewijzingen

Regeling	Projectnaam	Aanvrager	Subsidie
Innovatie	Sussie	Tothem	€ 94,880.00
Innovatie	Research Assistant (RA)	Research Assistant	€ 2,549.00
Innovatie	Tappable	Overview Technologies bvba	€ 50,956.00
Innovatie	360Storybank.com	Laura Weeda	€ 0.00 ⁱ
Innovatie	United Robots Nederland	Marvin Bonsen	€ 76,455.00
Innovatie	B.Amsterdam	B.Amsterdam	€ 0.00 ⁱⁱ
Innovatie	Barabas	NRC	€ 0.00 ⁱⁱⁱ
Innovatie	BackMe	Backme.org B.V.	€ 16,580.00
Innovatie	HEEM	BDUmedia	€ 65,700.00
Innovatie	Team FTM	Follow the Money	€ 67,010.00
Innovatie	De Achterzoekers	Conform Cox	€ 0.00 ^{iv}
Innovatie	De niet schrijvende journalist	Amberscript B.V.	€ 89,360.00
Innovatie	Profeit	Bowen Straatman	€ 1,160.00
Innovatie	Vox Populi	De Volkskrant	€ 74,230.00
Innovatie	FPU/Publicism - Decentralisatie van journalistiek	Free Press Unlimited/ Publicism	€ 0.00 ^v
Innovatie	BNR SMART Radio	FD Mediagroep	€ 33,670.00
Innovatie	Hard//hoofd	Stichting Hard//hoofd	€ 106,150.00
Innovatie	Team Zuidas	BLOCKBUSTERS / Westra van Holthe Consultancy	€ 17,268.40
Innovatie	De Monitor	KRO-NCRV	€ 6,000.00

Vaststellingen

Regeling	Projectnaam	Aanvrager	Vastgestelde subsidie
Innovatie	Sussie	Tothem	€ 88,777.00
Innovatie	Research Assistant (RA)	Research Assistant	€ 12.44 ^{vi}
Innovatie	Tappable	Overview Technologies bvba	€ 37,296.75
Innovatie	United Robots Nederland	Marvin Bonsen	€ 69,791.00
Innovatie	BackMe	Backme.org B.V.	€ 7,893.79
Innovatie	HEEM	BDUmedia	€ 41,970.29
Innovatie	Team FTM	Follow the Money	€ 62,867.91
Innovatie	De niet schrijvende journalist	Amberscript B.V.	€ 67,113.40
Innovatie	Profeit	Bowen Straatman	€ 0.00 ^{vii}
Innovatie	Vox Populi	De Volkskrant	€ 67,287.81
Innovatie	BNR SMART Radio	FD Mediagroep	€ 14,683.75
Innovatie	Hard//hoofd	Stichting Hard//hoofd	€ 92,451.39
Innovatie	Team Zuidas	BLOCKBUSTERS / Westra van Holthe Consultancy	€ 8,554.60
Innovatie	De Monitor	KRO-NCRV	€ 5,825.00
Innovatie	Newschain	Stichting Spot on Stories	€ 34,980.00 ^{viii}

ⁱ Aanvrager heeft zich voor de aanvang van het Accelerator programma teruggetrokken.

ⁱⁱ Idem

ⁱⁱⁱ Idem

^{iv} Idem

^v Idem

^{vi} Team Research Assistent heeft zelf de deelname aan de Accelerator beëindigd na de tweede sprint.

^{vii} Team Profeit heeft zelf in de derde sprint de deelname aan de Accelerator beëindigd.

^{viii} Project uit de Regeling Journalistieke innovatie 2017

Regeling Vernieuwende journalistiek

Vaststellingen

Regeling	Projectnaam	Aanvrager	Vastgestelde subsidie
Challenge	ZZPeer	Anna Pleijsier	€ 20,000.00

Regeling Talentontwikkeling

Toewijzingen

Regeling	Projectnaam	Aanvrager	Subsidie
Talentontwikkeling	Lost in Europe training	Stichting VersPers Uitgeverij	€ 0.00 ^{ix}
Talentontwikkeling	Onderzoekslab	De Coöperatie House of Journalism UA	€ 20,000.00
Talentontwikkeling	Talentontwikkelingsprogramma: Data als kans	Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid	€ 30,000.00
Talentontwikkeling	Bellingcat Bootcamps; 4 crash courses	Stichting Journallab	€ 35,000.00
Talentontwikkeling	Hoe zet je een tijdelijke newsroom op	Lighthouse Reports	€ 20,000.00
Talentontwikkeling	We bouwen een ecosysteem: leidinggevend	NVJ	€ 37,500.00
Talentontwikkeling	Doorgroei Masterclasses Financiële Journalistiek	Masterclasses Financiële Journalistiek	€ 30,000.00
Talentontwikkeling	IMPACT	Stichting Media Perspectives	€ 27,500.00

^{ix} Aanvrager heeft na een herzien besluit (n.a.v. een bezwaarprocedure) de mogelijkheid gekregen om, onder dezelfde voorwaarden als de gesubsidieerde projecten, ook voor de bestaande opleiding van VersPers (op het gebied van Onderzoeksjournalistiek) een deel van de cursusgelden vergoed te krijgen.

Sponsorregeling

Toewijzingen

Regeling	Projectnaam	Aanvrager	Subsidie
Sponsoring	Symposium 10 jaar Nieuwscheckers	Nieuwscheckers, Universiteit Leiden	€ 2,500.00
Sponsoring	Het Grote Interview Theater 2019	Stichting Internationaal Theater Amsterdam	€ 5,000.00
Sponsoring	Grote Expertisedag Nieuwe Media 2019	Stichting Expertisecentrum voor de Journalistiek	€ 5,000.00
Sponsoring	DATA = NEWS	Stichting ACED	€ 5,000.00
Sponsoring	Festival De Ondernemende Journalist 2019	NVJ	€ 3,000.00
Sponsoring	VVOJ-conferentie Onderzoeksjournalistiek 2019	Vlaams-Nederlandse Vereniging van Onderzoeksjournalisten	€ 5,000.00

Vaststellingen

Regeling	Projectnaam	Aanvrager	Vastgestelde subsidie
Sponsoring	The audience turn in journalism studies. Masterclass over Engagement and Trust.	Vrije Universiteit, Prof. dr. Irene Costera Meijer	€ 2,733.13
Sponsoring	Iepen UP! 18x18	Europese Culturele Hoofdstad 2018 Leeuwarden - Fryslân	€ 3,950.00
Sponsoring	Symposium 10 jaar Nieuwscheckers	Nieuwscheckers, Universiteit Leiden	€ 2,500.00
Sponsoring	Podcastfestival Oorzaken 2019	Stichting Grenzeloos Geluid	€ 5,000.00
Sponsoring	Grote Expertisedag Nieuwe Media 2019	Stichting Expertisecentrum voor de Journalistiek	€ 5,000.00
Sponsoring	Mijn wereld (in) Beeld	Stichting NFFS	€ 5,000.00
Sponsoring	Staat van Nederland. Terug naar de feiten	Stichting Expertisecentrum voor Journalistiek	€ 5,000.00
Sponsoring	Identity Rotterdam	Motivaction International B.V.	€ 5,000.00
Sponsoring	Themamagazine Student en Stad	Digitaal Universiteitsblad (DUB)	€ 1,660.00
Sponsoring	DATA = News	Stichting ACED	€ 5,000.00

Regeling Onderzoek op aanvraag

Toewijzingen

Regeling	Projectnaam	Aanvrager	Subsidie
Onderzoek op aanvraag	Naar een duurzaam verdienmodel voor documentaire fotografie	Forhanna	€ 12,500.00
Onderzoek op aanvraag	Trust in the Blockchain Society - Augmented Interviews	Archis	€ 4,975.00
Onderzoek op aanvraag	Open data voor de journalistiek	Open State Foundation	€ 10,000.00
Onderzoek op aanvraag	Media for Democracy Monitor 2020. A Cross-national Study of Leading News	KU Leuven, Mediastudies/Universität Salzburg, Comm Studies	€ 49,900.00

Vaststellingen

Regeling	Projectnaam	Aanvrager	Vastgestelde subsidie
Onderzoek op aanvraag	Podcasting in Nederland	Podgront	€ 19,690.47
Onderzoek op aanvraag	Naar een duurzaam verdienmodel voor documentaire fotografie	Stichting Forhanna	€ 12,500.00

Regeling Onderzoek in opdracht

Vaststellingen

Regeling	Projectnaam	Aanvrager	Vastgestelde subsidie
Onderzoek in opdracht	The Playwall (Pilot Elsevier)	The Playwall	€ 24,000.00

Regeling Onderzoeksjournalistiek

Toewijzingen

Regeling	Projectnaam	Aanvrager	Subsidie
Onderzoeksjournalistiek	Investico in de regio 2020	Stichting Investico	€ 147,609.00
Onderzoeksjournalistiek	Mijn wijk in Nederland	de Volkskrant	€ 129,360.00
Onderzoeksjournalistiek	De Onderzoeksredactie, fase 2	Stichting De Onderzoeksredactie	€ 85,132.30
Onderzoeksjournalistiek	BOP – Borns Onderzoeksplatform	Stichting Borne Boeit	€ 73,920.00
Onderzoeksjournalistiek	Samen Sterk	RTV Oost, RTV Drenthe, Omrop Fryslân en RTV Noord	€ 133,980.00
Onderzoeksjournalistiek	ReportersNL	Reporter Radio (KRO - NCRV)	€ 69,300.00
Onderzoeksjournalistiek	ZEMBLA Online	BNNVARA	€ 130,680.00
Onderzoeksjournalistiek	Vertaalslag Lokale Financiën	Liwvadders Journalistieke Producties	€ 69,300.00
Onderzoeksjournalistiek	Onderzoeksjournalistiek in de regio	Dtv Nieuws (formele naam: Stichting Omroep Maasland)	€ 138,600.00
Onderzoeksjournalistiek	De Balie Live Journalism	De Balie	€ 143,220.00
Onderzoeksjournalistiek	Achter de academische feiten	Stichting Folia Civitatis	€ 92,510.00
Onderzoeksjournalistiek	Lokale onderzoeksjourn. in behapbare brokken	Stichting Omroep Enschede (merknaam 1Twente Enschede)	€ 141,680.00
Onderzoeksjournalistiek	Argos Online	VPRO	€ 92,400.00
Onderzoeksjournalistiek	Organisatie en Maatschappij verbonden	Stichting Lokale Verbinding	€ 109,725.00
Onderzoeksjournalistiek	Het Schone Oosten	De Gelderlander (De Persgroep BV)	€ 115,500.00
Onderzoeksjournalistiek	Nieuw Amsterdams Peil	AT5	€ 106,260.00
Onderzoeksjournalistiek	Waddinxveen en Zuidplas onder de loep	Hart van Holland	€ 67,980.00
Onderzoeksjournalistiek	Engagement onderzoeksjournalistiek vervolg.	RTL Nieuws	€ 23,100.00
Onderzoeksjournalistiek	Het Bureau voor Data en het Publieke Debat	De Groene Amsterdammer	€ 46,200.00
Onderzoeksjournalistiek	SPIT groeit door	SPIT	€ 120,120.00
Onderzoeksjournalistiek	Data Mapping vertelt het hele verhaal	DUIC BV	€ 76,692.00
Onderzoeksjournalistiek	Bureau Spotlight	BDUmedia, Omroep Ede en School voor Journalistiek CHE	€ 75,900.00
Onderzoeksjournalistiek	Datajournalistiek doe je (nog steeds) samen	LocalFocus B.V.	€ 69,300.00
Onderzoeksjournalistiek	Blauwdruk: lokale journalistiek met landelijke imp	Follow the Money BV	€ 161,700.00
Onderzoeksjournalistiek	Spot On Stories	Stichting Spot On Stories	€ 129,360.00
Onderzoeksjournalistiek	OPEN Rotterdam en Vers Beton onderzoeken Rotterdam	Vers Beton	€ 152,460.00
Onderzoeksjournalistiek	p2p onderzoeksjournalistiek	De Stadsbron	€ 97,020.00
Onderzoeksjournalistiek	Onderzoeksredactie "Groot Oisterwijk"	Stichting Onderzoeksredactie Groot oisterwijk	€ 66,000.00
Onderzoeksjournalistiek	De Onderzoeksredactie	Stichting De Onderzoeksredactie	€ 108,847.20 ^x

^x Toewijzing binnen de regeling Onderzoeksjournalistiek 2018

Regeling Regionale journalistieke samenwerking

Toewijzingen

Regeling	Projectnaam (projectjaar)	Aanvrager	Subsidie
Regionale journalistieke samenwerking	Media Valley (tweede projectjaar)	Media Valley	€ 51,250.00
Regionale journalistieke samenwerking	RegionaalNieuwsNetwerk (derde projectjaar)	Omroep West	€ 99,500.00
Regionale journalistieke samenwerking	Broeiness Brabant (derde projectjaar)	Fontys Hogescholen	€ 90,260.50

Vaststellingen

Regeling	Projectnaam (projectjaar)	Aanvrager	Vastgestelde subsidie
Regionale journalistieke samenwerking	Media Valley (eerste projectjaar)	Media Valley	€ 47,771.00
Regionale journalistieke samenwerking	RegionaalNieuwsNetwerk (tweede projectjaar)	Omroep West	€ 99,500.00
Regionale journalistieke samenwerking	Newsroom Enschede (derde projectjaar)	1Twente	€ 150,000.00
Regionale journalistieke samenwerking	Broeiness Brabant (tweede projectjaar)	Fontys Hogescholen	€ 55,770.00

Regeling Weerbaarheid

Toewijzingen

Regeling	Projectnaam	Aanvrager	Subsidie
Weerbaarheid	Juridische balie persveiligheid	Stichting Persvrijheidsfonds	€ 50,000.00
Weerbaarheid	PersVeilig	NVJ	€ 50,000.00

Regeling Professionalisering lokale omroepen

Toewijzingen

Regeling	Projectnaam	Aanvrager	Subsidie
Professionalisering lokale omroepen	Ik OOG van jou	Stichting Omroeporganisatie Groningen	€ 178,200.00
Professionalisering lokale omroepen	RTV NOF Next	RTV NOF	€ 107,250.00
Professionalisering lokale omroepen	Het vliegwiel	Stichting Omroeporganisatie Leeuwarden En Omstreken Middelsé	€ 110,000.00
Professionalisering lokale omroepen	Journalistieke verpakkingen	Omroep Venlo	€ 184,712.00
Professionalisering lokale omroepen	ZO-NWS: naar lokaal nieuws met diepgang en duiding	ZO-NWS	€ 118,800.00
Professionalisering lokale omroepen	WOS Streekomroep voor iedereen!	WOS Media	€ 187,000.00
Professionalisering lokale omroepen	Journalistiek terug in de streek	Omroepstichting ZuidWest	€ 165,000.00
Professionalisering lokale omroepen	Langstraat heeft weer wat Nieuws	Maasstad Omroepstichting Waalwijk - Langstraat Media	€ 67,100.00
Professionalisering lokale omroepen	Wij zijn Amsterdam	AT5	€ 103,400.00
Professionalisering lokale omroepen	Journalistiek verantwoorde Lokale Omroep: het kan	Stichting Omroep Meierijstad	€ 66,000.00
Professionalisering lokale omroepen	Twente Twenty (2020)	RTV Noordoost Twente	€ 117,700.00
Professionalisering lokale omroepen	De Schaduwgemeenteraad	Bo, de omroep van de Bollenstreek	€ 165,000.00
Professionalisering lokale omroepen	Stappen maken in de journalistieke Regio Noordkop	LOS Den helder	€ 116,447.10
Professionalisering lokale omroepen	Versterking journalistiek Noordoost-Brabant.	Dtv Nieuws (formele naam: Stichting Omroep Maasland)	€ 178,200.00
Professionalisering lokale omroepen	Versterken journalistieke basis Sleutelstad	Lokale Omroep Regio Leiden (Lorelei)	€ 121,000.00
Professionalisering lokale omroepen	Lokaal sterker door delen journalistieke kracht	Stichting Omroep Enschede (merknaam 1Twente Enschede)	€ 171,160.00
Professionalisering lokale omroepen	Stem uit de Wijk, door en voor Rotterdammers	OPEN Rotterdam	€ 154,000.00
Professionalisering lokale omroepen	De Grensverleggers	Stichting Regionaal Mediacentrum REGIO8	€ 167,797.30
Professionalisering lokale omroepen	RTV Dordrecht - de volgende stap	RTV Dordrecht	€ 181,500.00
Professionalisering lokale omroepen	Headlines en haarvaten	Stichting Omroep Eindhoven en Omgeving (Studio040)	€ 189,291.08

Bijlage 2 – Verslag regeling professionalisering lokale omroepen

Periode

2019

Subsidie ontvanger

Stimuleringsfonds voor de Journalistiek

Project

pilot 'Professionalisering lokale publieke (streek)omroepen

Project/Kenmerk

Pilotregeling d.d. 20 november, referentie 17699743

2019	Beschikking	Datum
Pilot 'Professionalisering lokale publieke (streek)omroepen	referentie 17699743	20-11-2019

Ontvangen
€ 3.000.000

€ 3.000.000

Toegekende subsidies

Omschrijving activiteit	Crediteur	Projectnummer
Langstraat heeft weer wat Nieuws	Maasstad Omroepstichting Waalwijk - Langstraat Med	20190255
Het Vliegwielt	Stichting Omroeporganisatie Leeuwarden en Omstreken	20190239
Twenty Twenty	Stichting RTV NoordOost Twente	20190265
Journalistieke verantwoorde lokale omroepen; het kan	Stichting Omroep Meierijstad	20190260
Journalistieke verpakkingen	Stichting Omroep Venlo	20190240
De Grensverleggers	Stichting Regionaal Mediacentrum	20190295
Lokaal sterker door delen journalistieke kracht	Stichting Omroep Enschede	20190283
WOS Streekomroep voor iedereen	WOS Media	20190246
Journalistiek terug in de streek	Omroepstichting Zuidwest	20190247
RTV NOF Next	RTV NOF	20190229
Ik OOG van jou	Stichting Omroeporganisatie Groningen	20190226
Wij zijn Amsterdam	Amstel Televisie Vijf B.V. (AT5)	20190259
De Schaduwgemeenteraad	Stichting Omroeporganisatie Bollenstreek	20190269
Stappen maken in de journalistieke Regio Noordkop	Lokale Omroepstichting 'Den Helder' Los	20190271
Stem mij uit de wijk, door en voor Rotterdammers	Stichting OPEN Enschede	20190294
Headlines en haarvaten	Stichting Omroep Eindhoven	20190298
ZO NWS naar lokaal nieuws met diepgang en duiding	Stichting ZO-NWS	20190241
RTV Dordrecht - de volgende stap	Stichting RTV Dordrecht	20190296
Versterken journalistiek basis Sleutelstad	Stichting Lokale Omroep Leiden	20190277
Versterking journalistiek Noordoost Brabant	Stichting Omroep Maasland	20190274

Bedrag
€ 67.100
€ 110.000
€ 117.700
€ 66.000
€ 184.712
€ 167.797
€ 171.160
€ 187.000
€ 165.000
€ 107.250
€ 178.200
€ 103.400
€ 165.000
€ 116.447
€ 154.000
€ 189.291
€ 118.800
€ 181.500
€ 121.000
€ 178.200

Totaal

€ 2.849.557

Kosten

Omschrijving activiteit	Crediteur	Boekstuknummer
Verkenning pilot Lokale Omroepen	Piet Bakker Media	19500890
Projectleider pilot Lokale Omroepen	Villamedia Uitgeverij	19500905
Expertcommissie professionalisering Lokale Omroepen	Piet Bakker Media	19501073
Loonkosten	LO	

Bedrag
€ 16.499
€ 908
€ 1.029
€ 87.438

Totaal

€ 105.873

Saldo nog te besteden

€ 44.570